

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO SPORZĄDZONA DO MIEJSCOWEGO LANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LIDZABAK
WARMIŃSKI W OBRĘBIE GEODEZYJNYM ROGÓŻ**

Opracował:
mgr Dominik Mikiprowicz

Spis treści

I. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA.....	5
II. CEL, ZAKRES PROGNOZY.....	6
III. METODYKA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY.....	7
IV. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANO-WIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA.	8
V. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE UE, KRAJU I REGIONU.....	9
1. DOKUMENTY UNI EUROPEJSKIEJ.....	9
2. DOKUMENTY KRAJOWE.....	9
VI. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE GMINY ORAZ GEOMORFOLOGIA.....	16
1. ZASOBY WODNE	20
1.1. Wody powierzchniowe	20
1.2. Wody podziemne	22
1.3. Wody podziemne o właściwościach leczniczych	24
2. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	31
3. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	32
VII. WARUNKI KLIMATYCZNE I MIKROKLIMATYCZNE.....	33
VIII. TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI.....	36
IX. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	37
1. POMIKI PRZYRODY.....	38
3. OBSZARY NATURA 2000.....	39
4. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	39
5. UŻYTKI EKOLOGICZNE	41
6. KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	42
X. ZASOBY NATURALNE.....	42
1. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN	42

1. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH	44
2. UDOKUMENTOWANE KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA	45
3. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	45
XI. JAKOŚĆ POWIETRZA NA OBSZARZE GMINY.....	47
1. GŁÓWNE ŹRÓDŁA EMISJI DO ATMOSFERY	48
4. HAŁAS I KLIMAT	48
1. HAŁAS KOMUNIKACYJNY	50
XII. WALORY PRZYRODNICZE OBSZARU GMINY.....	53
XIII. OKREŚLENIE UWARUNKOWAŃ EKOFIZJOGRAFICZNYCH.....	54
1. OCENA ZGODNOŚCI AKTUALNEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA Z UWARUNKOWANIAM PRZYRODNICZYMI	54
2. OCENA PRZYDATNOŚCI TERENU POD PROJEKTOWANĄ FUNKCJĘ	57
XIV. WSTĘPNA PROGNOZA DALESZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU ..	57
XV. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	59
XVI. PODSUMOWANIE	60
XVII. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU (WARIANT ZEROWY).	61
XVIII. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ STUDIUM UWARUNKOWAŃ.....	62
XIX. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIE TERENÓW	64
XX. ZABUDOWA MIESZKANIOWA, USŁUGOWA, PRODUKCYJNA.....	65
XXI. BUDOWA I MODERNIZACJA SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	65
XXII. OBSZARY LOKALIZOWANIA ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH	65
XXIII. OBSZARY LOKALIZOWANIA ELEKTROWNI WIOTROWYCH.....	65
XXIV. PROGNOZOWANE SKUTKI WPŁYWU REALIZACJI MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	65

1.	ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚĆ.....	66
2.	ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY I POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	66
3.	ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	66
4.	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT LOKALNY	66
5.	ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	67
6.	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	67
7.	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	67
 XXV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....		68
 XXVI. WPŁYW REALIZACJI PLANU NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBJĘTE SIECIĄ NATURA 2000		68
 XXVII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH W STOSUNKU DO PRZEWIDYWANYCH W MIEJSCOWYM PLANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.		68
 XXVIII. STRESZCZENIE		68
 XXIX. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.		70
 XXX. ZAŁĄCZNIKI		71

I. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA.

Podstawę prawną sporządzenia prognozy stanowią:

- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (tj. Dz. U. z 2024 r. Nr 834 z póź. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336).
- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (tj. Dz.U. 2023 r. poz. 997 z póź. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. „Prawo wodne” (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1121.).
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82. z póź. zm.).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 2004, Nr 229 poz. 2313 ze zm.).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz.U. 2005 Nr 94, poz. 795).
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. Nr 213, poz. 1397).
- ✓ Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014 Nr 112 z póź. zm.).

Na szczeblu międzynarodowym stanowią:

- ✓ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.
- ✓ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

Uchwały i akty prawa miejscowego:

- ✓ Uchwała Nr LIV/411/2023 Rady Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 31 lipca 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński W obrębie geodezyjnym Rogóż.

II. CEL, ZAKRES PROGNOZY.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem opracowanym dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.

Celem prognozy jest identyfikacja oddziaływań pośrednich i bezpośrednich na środowisko przyrodnicze wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński W obrębie geodezyjnym Rogóż, a także przedstawienie kompensacji i rozwiązań eliminujących negatywne skutki ustaleń na poszczególne elementy środowiska.

Prognozę opracowano zgodnie z zakresem oraz stopniem szczegółowości uzgodnionym przez:

1. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie Gabriela Kwapiszewskiego Naczelnik w Wydziale Spraw Terenowych w Elblągu: pismo z dnia 24.07.2024 r. Znak: WSTE.411.24.2024.MB
2. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim: pismo z dnia 8.07.2024 r. Znak: ZNS. 9022.3.7. 2024

Za wiążące zasady sporządzania prognozy uznano:

- ✓ ocenę walorów i warunków środowiskowych obszaru planu i jego otoczenia;
- ✓ skutki wpływu dotychczasowego sposobu użytkowania terenu na środowisko;
- ✓ wpływ realizacji projektowanych dokumentów na cele ochrony obszarów Natura 2000 położonych poza granicami gminy;
- ✓ zagrożenia dla środowiska spowodowane realizacją ustaleń planu;
- ✓ sposoby minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko;
- ✓ ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją zamierzeń.

Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i:

1. Zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
- d) informacje o możliwym transgenicznym oddziaływaniu na środowisko.
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

1. Określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

- c) istniejące problemy ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczącej obszarów podlegającej ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności:

	różnorodność biologiczną,
	ludzi,
	zwierzęta,
	rośliny,
	wodę,
	powietrze,
	powierzchnię ziemi,
	krajobraz,
	klimat,
	zasoby naturalne,
	zabytki,
	dobry materialne.
	z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. Przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i podmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonywania oceny prowadzącej do tego wyboru.

III. METODYKA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody empirycznej i teoretycznej. Metoda empiryczna dotyczyła inwentaryzacji przeprowadzonej w terenie w czasie wizji terenowej.

Metoda teoretyczna polegała na analizie, w tym:

- ✓ projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.
- ✓ Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy

Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.

- ✓ Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000;
- ✓ Mapa Geologiczna Polski w skali 1:500 000;
- ✓ Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000;
- ✓ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lidzbark Warmiński na lata 2021 – 2024 z perspektywą 2025-2028;
- ✓ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lidzbark na lata 2016-2022, Czerwiec 2016,
- ✓ Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2023, WIOŚ, Olsztyn, marzec 2024 r.;
- ✓ Inwentaryzacja osuwisk oraz zasady i kryteria wyznaczania obszarów predysponowanych do występowania i rozwoju ruchów masowych w Polsce Pozakarpackiej.
- ✓ Kryteria wyznaczania lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

Ponadto w prognozie uwzględniono informacje zawarte w n/w opracowaniach:

- ✓ Seneta W., Dendrologia, PWN Warszawa, 1981.
- ✓ Kondracki J., Polska Północno-Wschodnia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972.
- ✓ Klimaszewski M. Geomorfologia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1978.
- ✓ Buchwald K. Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa 1975.

IV. PROPONOWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEN MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ICH PRZEPROWADZANIA.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono stosując metody opisowe, polegające na analizie tekstu projektowanego dokumentu, obejmujące charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska z uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych. Plan miejscowy skutkuje możliwością zagospodarowania terenu zgodnie z oczekiwaniami społeczności z uwzględnieniem aspektów ochrony środowiska oraz litery prawa. Monitorowanie odbywa się przez służby publiczne (jednostki, wydziały) samorządów terytorialnych, które są władne stanowienia, realizacji oraz przestrzegania polityki przestrzennej na terenie swojej właściwości miejscowej. Nie jest natomiast określona instytucja odpowiedzialna za częstotliwość monitoringu. Należy przyjąć, iż monitorowanie projektowanego zagospodarowania winno nastąpić przez podmioty określone w art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w chwili przedkładania analizy, o której mowa w w/w przepisie.

Jakość i efektywność wdrażanych rozwiązań w dużym stopniu zależeć będzie od monitorowania sposobu realizacji założeń planu. Nadzór nad wdrażaniem planu winien szczególnie obejmować poniższe zagadnienia:

- ✓ monitorowanie przestrzeni przyrodniczej poddanej zagospodarowaniu;
- ✓ monitorowanie zagrożeń jakie niesie za sobą nowe zagospodarowanie lub jego brak;
- ✓ monitorowanie zgodności realizacji z planem zagospodarowania przestrzennego;

- ✓ monitorowanie czynników przyrody w zakresie transgenicznym i możliwościach migracji.

V. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI NA POZIOMIE UE, KRAJU I REGIONU

Każdy dokument o charakterze kierunkowym wyrażający wolę polityczną dla przyszłych zamierzeń tworzony jest w oparciu, m.in. o uwarunkowania zewnętrzne, na które składają się ustalenia innych dokumentów na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

1. DOKUMENTY UNI EUROPEJSKIEJ

Unia Europejska stoi w obliczu złożonych problemów środowiskowych poczynając od zmian klimatu i utraty różnorodności biologicznej po wyczerpanie się zasobów i zanieczyszczenie. Aby rozwiązać te problemy, europejska polityka ochrony środowiska ma za podstawę zasady zapobiegania i usuwania zanieczyszczeń u źródła oraz zasadę „zanieczyszczający płaci”. W 2018 r. Komisja zainicjowała Europejski Zielony Ład i umieściła kwestie środowiska na pierwszym planie polityki UE.

Ósmy Program ustanowiła Decyzja 2022/591 w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r., ustanawiająca ósmy wspólnotowy program działań w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Program ten obowiązuje na lata 2022 - 2030.

Nowy program opiera się na celach Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie środowiska i klimatu oraz wspiera osiągnięcie sześciu celów priorytetowych:

- osiągnięcie redukcji emisji gazów cieplarnianych wyznaczonego na 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 250 r.,
- wzrost zdolności adaptacyjnych, wzmocnienie odporności i redukcja podatności na zmianę klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz rozwój kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji, na środowisko i klimat, związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

2. DOKUMENTY KRAJOWE.

Ochrona środowiska jest obecnie jednym z głównych zadań współczesnego społeczeństwa i państwa.

Fundamentalnym dokumentem w zakresie zrównoważonego rozwoju jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w art. 5 zawiera m.in. zrównoważony rozwój, czyli taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym znajduje się proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Ustawa prawo ochrony środowiska oraz ustawy jej pokrewne i rozporządzenia zobowiązującą do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju w różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

W ostatnich latach powstało kilka dokumentów o charakterze programowym, które wyznaczają politykę państwa w zakresie ochrony środowiska. Są to:

Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, to dokument programowy o charakterze ramowym, oparty na koncepcji trwałego, zrównoważonego rozwoju, będący pierwszą próbą określenia wizji Polski do roku 2025 i wskazujący główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej.

Polityka Ekologiczna Państwa, to dokument nawiązujący do Strategii Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju określający cel oraz zakres działań na rzecz ochrony środowiska w trzech horyzontach: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska: instytucjonalne, prawne, gospodarcze, naukowe, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE.

Dokument zakłada w dziedzinie w przemyśle i energetyki wdrażanie metod czystszej produkcji, poprawę efektywności energetycznej, a także stosowanie alternatywnych surowców oraz alternatywnych i odnawialnych źródeł energii.

Zakłada również zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych. Działaniom w zakresie zmniejszania energochłonności musi towarzyszyć kontynuowanie przedsięwzięć zmieniających sposób zaspokajania istniejących potrzeb energetycznych, przede wszystkim strukturę wykorzystania nośników energii, w kierunku dalszego zwiększania udziału energii elektrycznej w ogólnym zużyciu energii finalnej (a zmniejszania finalnego zużycia energii pochodzącej bezpośrednio ze spalania paliw), zwiększania udziału w produkcji energii gazu i ropy naftowej (w miejsce węgla), poprawy jakości węgla i innych paliw, a także wzrostu udziału w produkcji energii elektrycznej i ciepłej energetycznych nośników odnawialnych (energia wody i wiatru, energia geotermalna, energia słoneczna, energia z biomasy) oraz pochodzących z odpadów.

Wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii ułatwi przede wszystkim osiągnięcie założonych w polityce ekologicznej państwa celów w zakresie obniżenia emisji zanieczyszczeń odpowiedzialnych za zmiany klimatyczne oraz substancji zakwaszających. Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym kraju będzie także istotnym elementem realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, zgodnie z zapisem zawartym w art. 5 Konstytucji RP. Wykorzystanie istniejących zasobów energii odnawialnej i zwiększanie ich potencjału będzie bowiem sprzyjać oszczędzaniu zasobów nieodnawialnych

oraz wspomagać działania na rzecz poprawy warunków życia obywateli i rozwoju wielu sektorów gospodarki w sposób łączący efekty ekonomiczne z poszanowaniem środowiska. Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii w szczególności:

- ✓ zwiększy bezpieczeństwo energetyczne kraju poprzez decentralizację wytwarzania energii, zróżnicowanie jej źródeł, wykorzystanie jej lokalnych zasobów oraz wprowadzenie pożądanego elementu konkurencji wobec naturalnych monopolii w sektorze energetycznym;
- ✓ wpłynie na rozwój lokalnych rynków pracy, tworząc miejsca pracy w dziedzinie produkcji urządzeń oraz montażu i eksploatacji instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych;
- ✓ będzie stymulować rozwój nowoczesnych technologii i modernizację infrastruktury technicznej;
- ✓ ograniczy szkody w środowisku związane z wydobywaniem i spalaniem paliw kopalnych;
- ✓ ułatwi realizację międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza.

Podstawowe działania w zakresie rozwoju wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych powinny podtrzymać i zintensyfikować dotychczasowe kierunki rozwoju energetyki odnawialnej poprzez:

- ✓ szerokie wprowadzenie nowoczesnych technologii i urządzeń przetwarzających energię ze źródeł odnawialnych na nośniki użyteczne we wszystkich sferach produkcji, usług i konsumpcji;
- ✓ intensywny rozwój energetyki odnawialnej na szczeblu regionalnym i lokalnym, pracującej w układach zdecentralizowanych na regionalne i lokalne potrzeby;
- ✓ popularyzację i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych.

W celach krótkoterminowych wskazano:

- ✓ harmonizację polityki rozwoju wykorzystania energii odnawialnej z politykami sektorowymi, poprzez wprowadzenie wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii do programów wykonawczych polityki ekologicznej, energetycznej, rolnej, transportowej, rozwoju regionalnego oraz polityki zagospodarowania przestrzennego kraju,
- ✓ opracowanie programów działań krótko-, średnio i długoterminowych, gromadzenie i popularyzacja informacji użytecznych w rozwoju energetyki odnawialnej oraz pomoc samorządom, przedsiębiorstwom, organizacjom pozarządowym i osobom prywatnym w przygotowaniu planów rozwoju i planów inwestycyjnych w dziedzinie wykorzystania energii odnawialnej;
- ✓ zwiększenie zaangażowania i poprawę efektywności wykorzystania środków publicznych (budżetowych i pozabudżetowych) kierowanych na realizację programów wzrostu użytkowania odnawialnych źródeł energii;
- ✓ wzmożenie wysiłków na rzecz uzyskania wsparcia finansowego Unii Europejskiej w realizacji wyżej wymienionych programów (w ramach funduszy pomocowych, przedakcesyjnych, strukturalnych i celowych przeznaczonych na energetykę odnawialną), jak również wsparcia międzynarodowych instytucji finansowych.
- ✓ Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej
- ✓ Obecnie podstawowym źródłem energii odnawialnej wykorzystywanym w kraju jest biomasa oraz

energia wodna, natomiast energia geotermalna, wiatru, promieniowania słonecznego, ma mniejsze znaczenie.

- ✓ W dokumencie postawiony cel jest celem politycznym, wymuszającym dalsze działania, w tak zasadniczej kwestii dla zrównoważonego rozwoju, jaką jest wzrost wykorzystania energii odnawialnej w Polsce. Pierwszy okres realizacji strategii do roku 2010, z uwagi na wieloletnie opóźnienia Polski w stosunku do Unii Europejskiej w zakresie systemowych rozwiązań wspierających rozwój odnawialnych źródeł energii, należy maksymalnie wykorzystać na wdrożenie podobnych rozwiązań jakie istnieją w Unii od wielu lat. W trakcie tego okresu powinno nastąpić sprawdzenie zaproponowanych w dokumencie rozwiązań, łącznie z ich weryfikacją, a także przedstawienie konkretnych programów rozwoju poszczególnych rodzajów energii odnawialnej. Na podstawie przedstawionych w dokumencie danych dotyczących zarówno wykorzystania jak i potencjału technicznego odnawialnych źródeł energii w Polsce można powiedzieć, że w początkowym okresie wzrastać będzie przede wszystkim energetyczne wykorzystanie biomasy.
- ✓ Energetyka ekologiczna w naszym kraju zaczęła rozwijać się dopiero na początku lat dziewięćdziesiątych, głównie na wybrzeżu. Rejonami najbardziej uprzywilejowanymi do wykorzystania energii są Wybrzeże Morza Bałtyckiego, Suwalszczyzna i Równina Mazowiecka.

Polityka Energetyczna Polski do 2025 r.

- ✓ Zgodnie z PEP gminna administracja samorządowa jest odpowiedzialna za zapewnienie energetycznego bezpieczeństwa lokalnego, w szczególności w zakresie zaspokojenia zapotrzebowania na energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe, z racjonalnym wykorzystaniem lokalnego potencjału odnawialnych zasobów energii i energii uzyskiwanej z odpadów.
- ✓ Racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) jest jednym z istotnych elementów zrównoważonego rozwoju państwa. Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii zależy od ich zasobów i technologii ich przetwarzania. Generalnie można powiedzieć, że biomasa (uprawy energetyczne, drewno opałowe, odpady rolnicze, przemysłowe i leśne, biogaz) oraz energia słoneczna realnie oferują największy potencjał do wykorzystania w Polsce przy obecnych cenach energii i warunkach pomocy publicznej. W dalszej kolejności plasują się zasoby energii wodnej oraz geotermalnej. Natomiast technologie słoneczne (pomimo ogromnego potencjału technicznego) z powodu niskiej efektywności kosztowej w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej mogą odgrywać istotną rolę praktycznie wyłącznie do produkcji ciepła.
- ✓ Celem strategicznym polityki państwa jest wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii i uzyskanie 7,5 % udziału energii, pochodzącej z tych źródeł, w bilansie energii pierwotnej. Dokonywać się to ma w taki sposób, aby wykorzystanie poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii sprzyjało konkurencji promującej źródła najbardziej efektywne ekonomicznie, tak aby nie powodowało to nadmiernego wzrostu cen energii u odbiorców. Stanować to powinno podstawową zasadę rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Udział energii elektrycznej wytwarzanej w OZE w łącznym zużyciu energii elektrycznej brutto w kraju powinien osiągnąć 7,5 % w roku 2010. Jest on zgodny z indykatywnym celem ilościowym, ustalonym dla Polski w dyrektywie 2001/77/WE

z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych energii.

- ✓ Obserwowany w ostatnich latach znaczny postęp w wykorzystaniu energii słonecznej czyni energetykę słoneczną jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi przemysłu. Planuje się działania polepszające warunki inwestowania także w tym obszarze odnawialnych źródeł energii. Konieczne jest również wdrożenie rozwiązań zmierzających do poprawy
- ✓ współpracy elektrowni fotowoltaicznych w ramach krajowego systemu elektroenergetycznego. Działania w tym zakresie nie mogą kolidować z wymaganiami ochrony przyrody (NATURA 2000). Należy ocenić od strony sieciowej, na ile mogą być lokalizowane w strefie przybrzeżnej Morza Bałtyckiego morskie farmy fotowoltaiczne.

Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.

6 lipca 2019 r. Rada Ministrów przyjęła "Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030.

PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

PEP2030 stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

PEP2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej *Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.*

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów SOR. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi.

Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

**Najważniejsze trendy
w obszarze środowiska**

Cel główny: *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców (SOR)*

Przybierający na znaczeniu negatywny
wpływ środowiska na zdrowie ludzi

Cel szczegółowy I: *Środowisko i zdrowie.*
Poprawa jakości środowiska
i bezpieczeństwa ekologicznego

Zwiększająca się konkurencja o zasoby

Cel szczegółowy II: *Środowisko i gospodarka.*
Zrównoważone gospodarowanie zasobami
środowiska

Rosnąca presja na ekosystemy

Cel szczegółowy III: *Środowisko i klimat.*
Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich
oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

Nasilające się skutki zmian klimatu

Cele horyzontalne: *Środowisko i edukacja.*
Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności
i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Wyczerpywanie się dotychczasowych
źródeł finansowania ochrony środowiska

Środowisko i administracja. Poprawa
efektywności funkcjonowania instrumentów
ochrony środowiska

Kierunki działań w latach 2019-2030

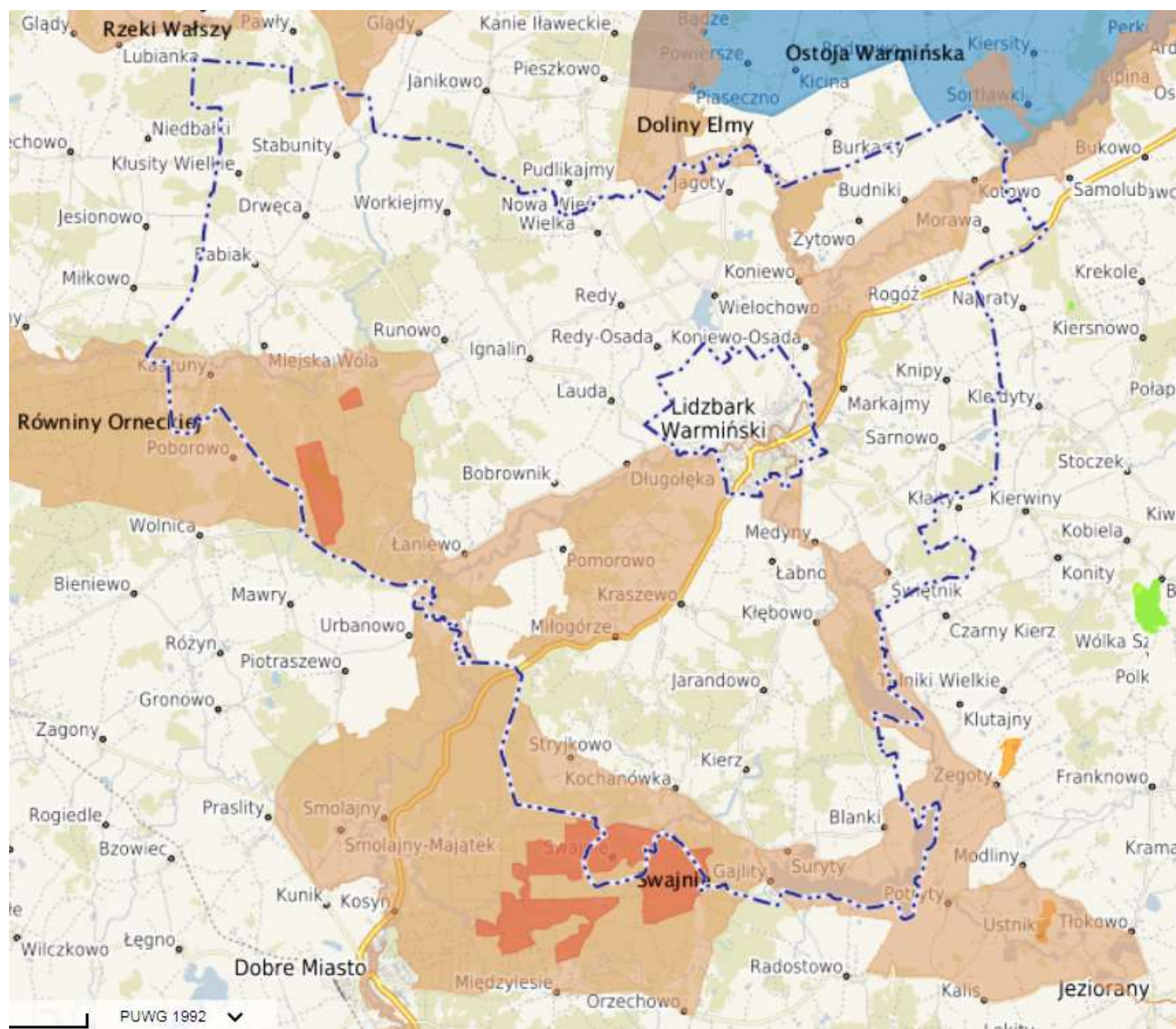
Kierunki interwencji obejmują wszelkie obszary tematyczne polityki ochrony środowiska. Stanowią wiązki działań i projektów strategicznych przyczyniających się do realizacji celów szczegółowych PEP2030

Cele szczegółowe	Kierunki interwencji
<i>Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego</i>	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla
	społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód
	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
	Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb
	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej
<i>Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska</i>	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu
	Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
	Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
	Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa
	Wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT
<i>Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych</i>	Przeciwdziałanie zmianom klimatu
	Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
Cele horyzontalne	Kierunki interwencji
<i>Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa</i>	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji
<i>Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska</i>	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania

VI. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE GMINY ORAZ GEOMORFOLOGIA

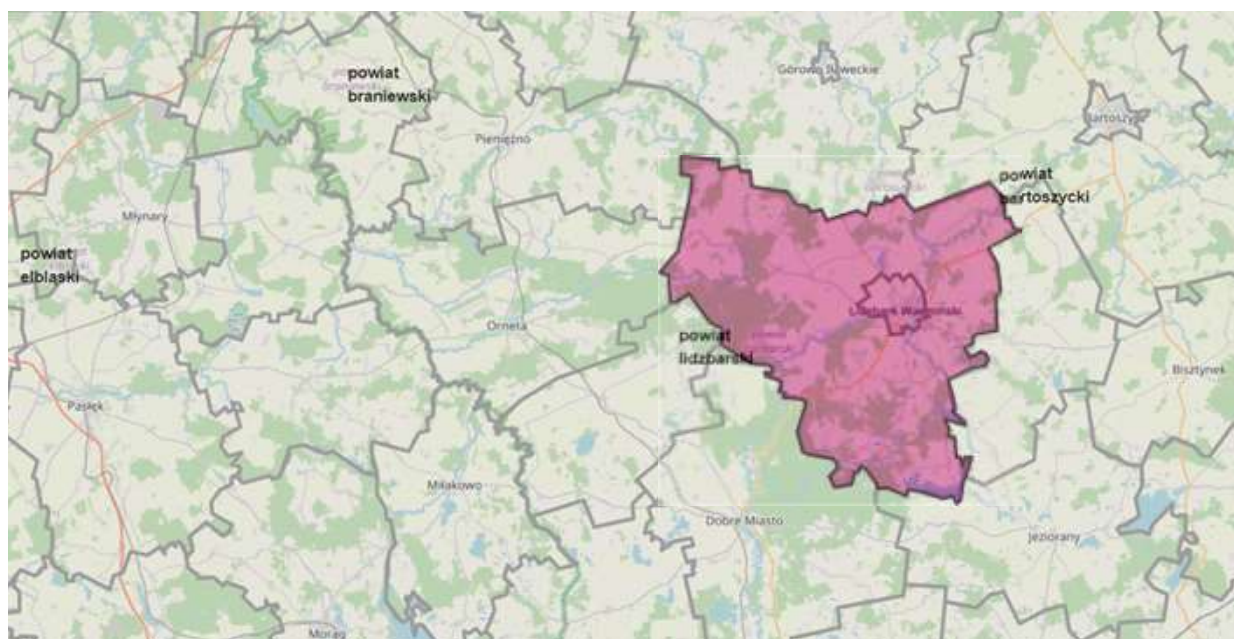
Gmina Lidzbark Warmiński leży w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego w powiecie lidzbarskim.

Rysunek 1. Położenie terenu opracowania

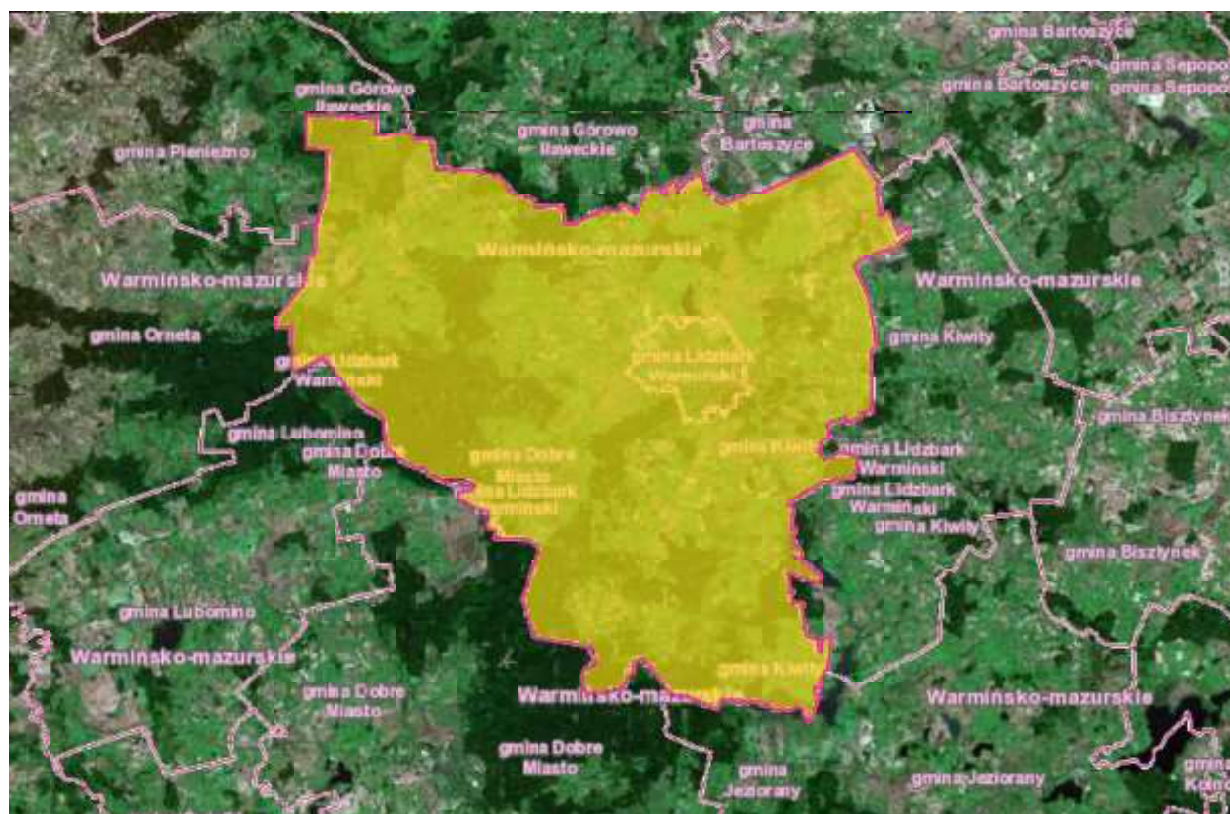

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony <https://lidzbarkwarminski.e-mapa.net/>

Rysunek 2. Teren opracowania na tle powiatów i gmin sąsiednich.

Rysunek 3. Teren opracowania na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

W 2018 r. grupa 26 naukowców z 14 uczelni i instytucji naukowych (m.in. Jerzy Solon, Andrzej Richling, Wiesław Ziąja) opublikowała w czasopiśmie Geographia Polonica zmodyfikowaną wersję podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne. Nowy podział jest modyfikacją podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r. Został on dokonany ze szczegółowością 1:50.000, a granice mezoregionów zostały ustalone z wykorzystaniem najnowszych danych i ich analiz w systemach GIS, jak również z uwzględnieniem podziałów regionalnych opracowanych w ostatnich latach w poszczególnych ośrodkach akademickich. Na opracowanie zaktualizowanego podziału na regiony należały także Komisja Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu. Zmodyfikowany podział zachowuje hierarchiczny podział regionów na megaregiony, prowincje, podprowincje, makroregiony i mezoregiony; zachowane zostało też kodowanie regionów. Zwiększeniu uległa liczba mezoregionów do 344 oraz granice mezoregionów. Nie została zmieniona liczebność jednostek wyższego rzędu, choć czasem zmieniono ich nazwy (a także granice wynikające z modyfikacji granic mezoregionów).

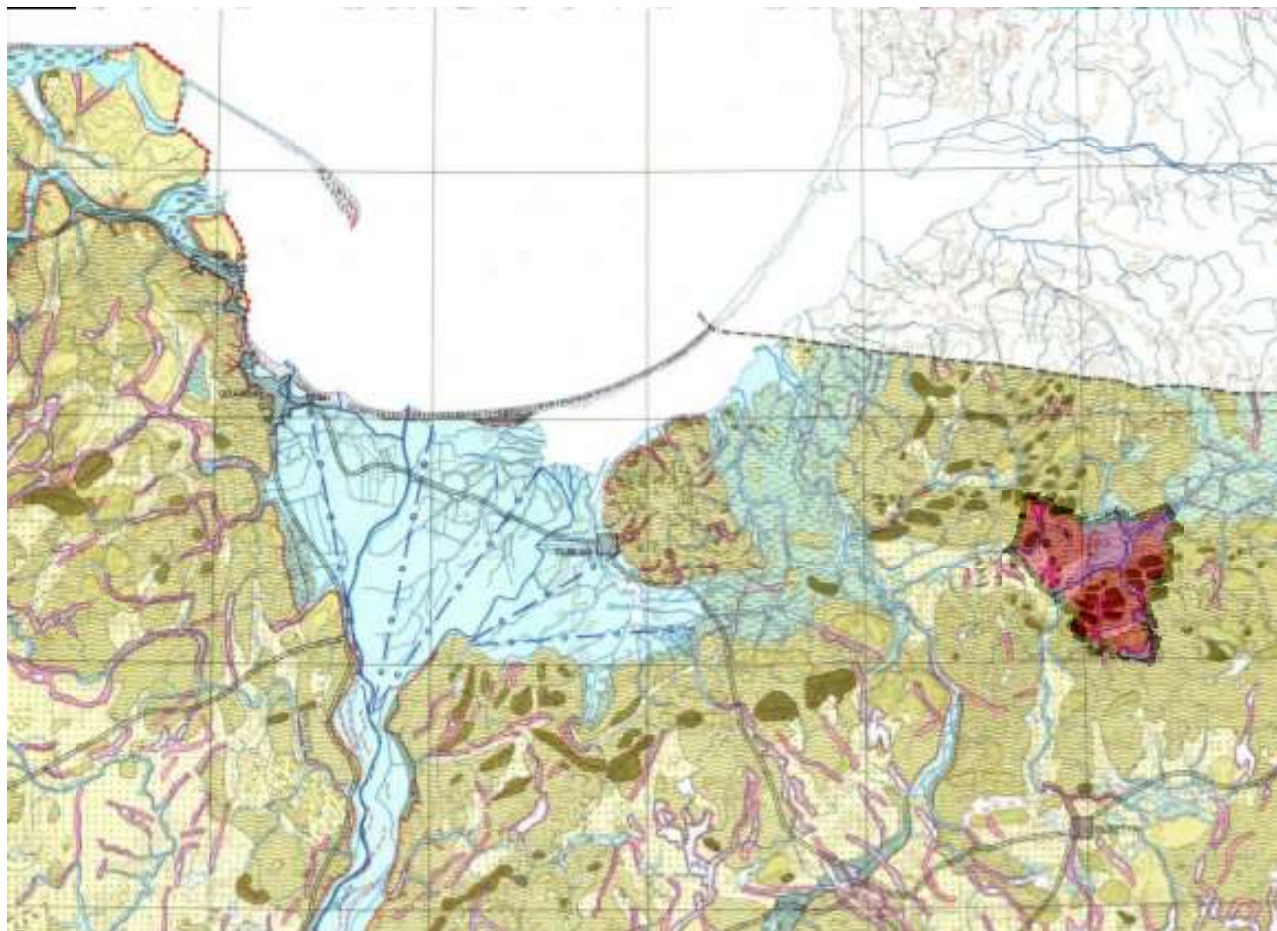
- MEGAREGIONIE – Niż Wschodnioeuropejski;
- PROWINCJA – Niż WschodnioBałtycko – Białoruski;
- PODPROWINCJA – Pojezierze Wchodniobałtyckie;
- MAKROREGION – Pojezierze Maszurskie;
- MEZOREGION – na styku: Wzniesienia Górowskie, Nizina Sępopolska, Pojezierze Olsztyńskie, Równina Ornecka.

18

niskiej lesistości lub odwadnia stoki wzniesień, co powoduje znaczne nieregularności odpływów – stany niekorzystne z przyrodniczego i gospodarczego punktu widzenia. Udział wód powierzchniowych w powierzchni gminy to 2,04%. Wody powierzchniowe zajmują 4,51% powierzchni powiatu lidzbarskiego wobec średniego udziału wód w odniesieniu do powierzchni.

Pod względem geologiczno-tektonicznym obszar położony jest w obrębie prekambryjskiej Platformy Wschodnioeuropejskiej, zbudowanej ze skał metamorficznych i głębinowych, głównie granitoidów, gnejsów, migmatyków i amfibolitów. Na podłożu prekambryjskim zalegają młodsze skały, kolejno: paleozoiczne, mezozoiczne i kenozoiczne. W obrębie Platformy wyróżniamy mniejsze jednostki tektoniczne, a omawiany obszar znajduje się w obrębie Synklizy Perybałtyckiej. W kontekście planowania przestrzennego najistotniejsze znaczenie posiada przypowierzchniowa budowa geologiczna. Przypowierzchniowe utwory geologiczne pochodzą z ery kenozoicznej, z okresu czwartorzędu, z epok plejstocenu oraz holocenu. Utwory czwartorzędowe w obrębie gm. Lidzbark Warmiński osiągają jedne z największych miąższości w kraju, dochodzące do 300 m. Utwory epoki holocenu powstały po zaniku lądolodu.

Rysunek 5. Położenie geomorfologiczne terenu opracowania

1. ZASOBY WODNE

Zasoby wód powierzchniowych gminy Lidzbark Warmiński szacowane są wg średnich odpływów wody. Największe, mierzone wielkością przepływu średniego zasoby wodne, posiada największa rzeka, przepływająca przez teren gminy – Łyna 35 m³/s (przepływ mierzony na granicy kraju).

1.1. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe są ważnym elementem różnorodności krajobrazowej powiatu lidzbarskiego, ponieważ decydują o funkcjonowaniu i bogactwie ekosystemów oraz mają duże znaczenie społeczne i gospodarcze.

Łyna, przepływająca przez gminę Lidzbark Warmiński rzeka Łyna jest rzeką II rzędu, lewobrzeżnym dopływem Pregoty. Długość Łyny wynosi 263,7 km, w tym na terenie kraju – 190 km. Zlewnia Łyny w granicach kraju zajmuje obszar 5700 km². Łyna posiada liczne dopływy, spośród których rzeki płynące przez powiat lidzbarski to Elma (lewobrzeżny dopływ), Symsarna i Pisa Północna to dopływy prawobrzeżne. Łyna wypływa w okolicy miejscowości Łyna, na wys. 160 m n.p.m. (Pojezierze Olsztyńskie). Obszar źródłowy rzeki objęty jest ochroną rezerwatową z uwagi na źródła wysiękowe i erozję wsteczną. Największe źródła zanieczyszczeń wód rzeki to zrzuty ścieków z oczyszczalni w Olsztynie, Dobrym Mieście, Lidzbarku Warmińskim, Bartoszycach i Sępólnu. Jakość wód Łyny badana jest w jednym punkcie – w Stopkach na granicy kraju (sieć krajowego monitoringu).

Elma, rzeka III rzędu jest lewobrzeżnym dopływem Łyny, o długości 37,6 km i powierzchni zlewni 280,5 km². Rzeką przepływa przez gminę Lidzbark Warmiński. W strukturze użytkowania terenów leżących w zlewni dominują pola uprawne, miejscami lasy i użytki zielone. Elma nie odbiera bezpośrednio zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, natomiast do jej dopływu – Kamiennej Młynówki odprowadzane są ścieki z oczyszczalni z Górowa Iławieckiego.

Symsarna, rzeka III rzędu jest prawobrzeżnym dopływem Łyny. Jej długość, łącznie z jeziorami przez które przepływa wynosi 37 km, a powierzchnia zlewni zajmuje obszar 276,6 km². Symsarna wypływa z jez. Luterskiego i przepływa przez jeziora Ławki, Wojtówko, Blanki i Symsar – dwa ostatnie leżące w powiecie lidzbarskim. Rzeką płynie przez gminę Kiwity i Lidzbark Warmiński. Uchodzi do rz. Łyny na terenie miasta Lidzbark Warmiński, zlewnia rzeki ma typowo rolniczy charakter; w strukturze użytkowania terenu dominują grunty orne, łąki i pastwiska.

Kierwińska Struga – jest rzeką IV rzędu, przepływa przez południowo-wschodnią część gminy, stanowi prawostronny dopływ Symsarny, łączna jej długość to ponad 9 km;

Młynówka – jest rzeką IV rzędu, stanowi prawostronny dopływ Kirsny (będącej dopływem Łyny), łączna jej długość to ok. 11,5 km.

Oraz mniejsze cieki i dopływy oraz rowy melioracyjne.

Badania czystości rzek na terenie województwa warmińsko –mazurskiego prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach:

monitoringu krajowego, polegającego na kontrolowaniu w dwóch punktach granicznych wód Łyny (Stopki) i Węgorapy (Mieduniszki) oraz wód Pasłęki w punkcie w Nowej Pasłęce;

monitoringu regionalnego, w punktach ustalonych na terenie województwa.

Jakość wód rzecznych określana jest przez porównanie stężeń charakterystycznych poszczególnych wskaźników zanieczyszczeń z normami ustalonymi dla trzech klas czystości wody następująco:

wody klasy I – przeznaczone są do zaopatrzenia w wodę ludności i niektórych zakładów przemysłowych, wymagających jakości wody do picia oraz hodowli ryb łososiowatych;

wody klasy II – przeznaczone do hodowli ryb, hodowli zwierząt gospodarskich i do celów rekreacyjnych;

wody klasy III – wody do zaopatrzenia przemysłu i do nawodnień rolniczych.

Stan zanieczyszczenia rzek ocenia się zaliczając wyniki badań monitoringowych kontrolowanych odcinków rzek do poszczególnych klas czystości. Dla wszystkich klas określone są wartości dopuszczalne wskaźników zanieczyszczeń. O klasyfikacji ostatecznej decyduje najbardziej niekorzystny wskaźnik. Przyjęte wskaźniki są charakterystyczne dla wszystkich rodzajów ścieków odprowadzanych ze źródeł punktowych, jak i zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych. Pozwala to na porównanie jakości wód rzek, jednak bez uwzględnienia lokalnych, naturalnych i antropogenicznych różnic występujących w ich wodach. Wyniki oceny jakości rzek, przepływających przez teren gminy Lidzbark Warmiński przedstawiono w tabeli niżej.

Tabela 1. Ocena jakości wód rzek przepływających przez gminę badanych w 2002 r.

Lp.	Rzeka	Nr stanowiska	Lokalizacja przekroju	Długość Km	Ocena fizyko-chem.	Wskaźnik decydujący o fizyko-chem. ocenie	Ocena sanitarna	Ocena ogólna
1.	Elma ^x	1.	Wiewiórki	20,5	III	ChZT-Mn, P _{og}	III	III
		2.	Pow. ujścia	12,8	NON	NO ₂ , P _{og}	NON	NON
		3.	Kamiennej Pow. ujścia do Łyny	1,1	III	ChZT-Mn, NO ₂ , P _{og}	III	III
2.	Łyna	1.	Na granicy państwa	73,7	NON	P _{og}	NON	NON
3.	Symsarna ^{xx}	1.	Pow. Jeziorna	29,0	III	O ₂	II	NON
		2.	Pow. Jeziorna	24,5	II	O ₂ , ChZT-Cr, NO ₂ , PO ₄ , P _{og}	III	III
		3.	Pow. jez. Blanki	22,5	II	ChZT-Mn, ChZT-Cr, NO ₂ , PO ₄ , P _{og}	III	III
		4.	Pow. ujścia do Łyny, Lidzbarka	0,3	III	P _{og}	III	III

x – Elma, badana przez WIOS w 2001 roku

xx- Symsarna, badana przez WIOS w 2000 roku.

Niska jakość wód rzek (III klasa lub nieodpowiadająca normom NON) spowodowana jest ponadnormatywną ilością substancji organicznych, fosforu ogólnego, azotynów jak też deficytem tlenowym. Zasoby wód powierzchniowych powiatu lidzbarskiego w postaci zbiorników wodnych to kilka jezior, o powierzchni od 50 do ponad 400 ha. Badania jakości wód jezior, podobnie jak rzek, prowadzone są przez WIOS w ramach:

- monitoringu krajowego – w sieci krajowej znajduje się 9 jezior reperowych, badanych co roku (trzy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego);
- monitoringu regionalnego, obejmującego jeziora o powierzchni powyżej 100 ha, ważne ze względów przyrodniczych i gospodarczych;
- badania monitoringowe prowadzone są zgodnie z obowiązującym Systemem Oceny Jakości Jezior co 5 lat.

Badania oceny jakości jezior prowadzone są na podstawie określenia czystości wód oraz stopnia ich podatności na degradację. Klasa czystości wód określana na podstawie odpowiednich wskaźników fizycznych, chemicznych i biologicznych pozwala na zakwalifikowanie wód jeziornych do:

- I klasy czystości, czyli wód czystych, oligotroficznych;
- II klasy czystości, czyli wód o obniżonej jakości, umiarkowanie troficznych;
- II klasy czystości, czyli wód niskiej jakości, silnie zeutrofizowanych;
- wód pozaklasowych, czyli silnie zanieczyszczonych, hipertroficznych.

Określenie stopnia podatności zbiornika wodnego na degradację na podstawie wskaźników morfometrycznych, hydrograficznych i zlewniowych pozwala na zaszeregowanie jeziora do:

- I kategorii – o dobrych warunkach naturalnych, odpornego na degradację;
- II kategorii – umiarkowanie podatnego na degradację;
- III kategorii – o niekorzystnych warunkach naturalnych;
- Poza kategorią, czyli wyjątkowo podatnego na degradację.

Poniżej w tabeli zestawiono informacje o jeziorach wchodzących w skład gminy Lidzbark Warmiński.

Tabela 2. Podstawowe dane morfometryczne i wyniki oceny czystości jezior

Lp.	Nazwa jeziora	Gmina	Pow, ha	Głęb. max	Rok badań	Klasa czystości	Kategoria podatności
1.	Blanki	Lidzbark Warmiński	467,5	8,4	1999	III	III ^x
2.	Symsar	Lidzbark Warmiński	147,2	9,6	2002	III	III ^x
3.	Wielochowskie	Lidzbark Warmiński	67,7	14,5	-	b.d.	b.d.
4.	Potar	Lidzbark Warmiński	26,6	b.d.	-	b.d.	b.d.

x – występowanie punktowych źródeł zanieczyszczeń odprowadzających ścieki do dopływu jeziora

Z powyższych danych wynika, że jeziora gminy Lidzbark Warmiński należą do podatnych na degradację z uwagi na niekorzystne warunki naturalne, m.in. płytkość jezior, czy rzeki stanowiące system połączony z jeziorami (jeziora przepływowe). Podobnie jak w innych rejonach województwa, istotnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych jest brak kanalizacji na terenach wiejskich oraz zanieczyszczenia obszarowe, pochodzące z terenów rolniczych.

1.2. Wody podziemne

Wody podziemne dzieli się na zwykłe (słodkie) i mineralne (solanki). Zgodnie z podziałem regionalnym wg B. Paczyńskiego (Atlas hydrogeologiczny Polski, 1995), wynikającym z układu hydrodynamicznego wód podziemnych na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyróżnia się 4 regiony hydrogeologiczne:

I – mazowiecki

II – mazursko-podlaski

III – mazurski

IV – gdański.

Największy obszar województwa znajduje się w regionie mazurskim. Czwartorzędowe piętro wodonośne składa się z kilku poziomów wodonośnych, które występują na głębokości od kilkunastu do ponad 200 m (północna część województwa, w tym powiat lidzbarski i gmina Lidzbark Warmiński). Piętro to charakteryzuje się brakiem rozdzielających warstw nieprzepuszczalnych o szerszym, regionalnym zasięgu, natomiast częste są przewarstwienia utworów spoistych, które napinają zwierciadło wód podziemnych. Urozmaicona rzeźba podłoża i współczesnej powierzchni terenu powoduje duże zróżnicowanie występowania wód podziemnych, związane z takimi strukturami geologicznymi jak doliny rzeczne, wysoczyzny i równiny morenowe. Struktury wodonośne na obszarach wysoczyzn i równin morenowych to przeważnie poziomy międzymorenowej zlodowacenia bałtyckiego, występujące do głębokości ok. 60 m. Poniżej występują poziomy międzymorenowe i interglacialne z okresu starszych zlodowaceń; są to naporowe poziomy wodonośne, które w obrębie dolin rzecznych (m.in. Łyny) charakteryzują się samowypływami. Miąższości utworów wodonośnych w tych strukturach oraz wydajności ujęć są bardzo zróżnicowane.

Eksploatacja wód podziemnych do picia i na potrzeby gospodarcze w powiecie bazuje głównie na czwartorzędom piętrze wodonośnym, choć lokalnie wykorzystywane jest także piętro trzeciorzędowe. Na terenie gminy Lidzbark Warmiński nie zlokalizowano obszarów o znacznych wydajnościach warstw wodonośnych, czyli udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych.

Tabela 3. Wykaz punktów badawczych sieci monitoringu regionalnego jakości zwykłych wód podziemnych w powiecie (ocena jakości w latach 2001-2002)

Nr punktu	Miejscowość	Stratygrafia	Głęb. stropu w- wy	Obszar GZWP	Klasa jakości wody		Wskaźniki odpow.. wodzie o niskiej jakości w 2002	Wskaźniki pow. normy dla wody do spożycia w 2002
					001	002		
7	Wielochowo	Q	3,0		II	II	HCO ₃ , NH ₄	Fe, Mn
19	Lidzbark Warm.	Tr	87,0	05	II	II	HCO ₃ , K	Fe
39	Orneta	Q	84,0		II	II	NH ₄	Fe, Mn, NH ₄

Q – czwartorzęd; Tr – trzeciorzęd

Badania jakości zwykłych wód podziemnych w ramach regionalnego monitoringu prowadzone są 2 razy w roku i obejmują 35 wskaźników. Zależnie od właściwości fizycznych i chemicznych wyróżnia się cztery klasy jakości wód:

- I a – wody najwyższej jakości
- I b – wody wysokiej jakości
- II – wody średniej jakości
- III – wody niskiej jakości.

Dominującą klasą jakości wód podziemnych na terenie powiatu jest klasa II – wody średniej jakości – są to wody typu wodorowęglanowego. Pod względem warunków dla wody do picia, określonych w rozporządzeniu ministra zdrowia z 19 listopada 2002, wody podziemne z utworów czwartorzędowych charakteryzują się przede wszystkim podwyższoną i wysoką zawartością związków żelaza i manganu.

Jakość zwykłych wód podziemnych badana jest w sieci krajowej Monitoringu Jakości Zwykłych Wód Podziemnych (MJZWP) oraz w ramach monitoringu regionalnego jakości zwykłych wód podziemnych. Sieć krajowa MJZWP funkcjonuje od 1991 r. i obejmuje obecnie 700 punktów obserwacyjnych w postaci studni wierconych, piezometrów, studni kopanych i źródeł. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się 41 punktów obserwacyjnych, z których 6 dotyczy wód podziemnych w utworach starszych od czwartorzędu. Sieć krajowa eksploatowana jest przez Państwowy Instytut Geologiczny. Uzupełnieniem sieci krajowej (od 1998 r.) jest monitoring regionalny jakości zwykłych wód podziemnych, który na terenie województwa obejmuje 72 punkty, w tym trzy na terenie powiatu lidzbarskiego.

1.3. Wody podziemne o właściwościach leczniczych

Wody poziomu dolnojurajskiego zaliczyć można do hipotermalnych - strop 210C, spąg 320C. Mogą być wykorzystane zarówno w lecznictwie jak i rekreacji. Wody tego poziomu mogą zawierać jony bromowe i jodowe w koncentracji umożliwiającej ich balneologiczne oraz rekreacyjne wykorzystanie. W najbliższych głębokich otworach, w utworach dolnojurajskich stwierdzono obecność tych jonów.

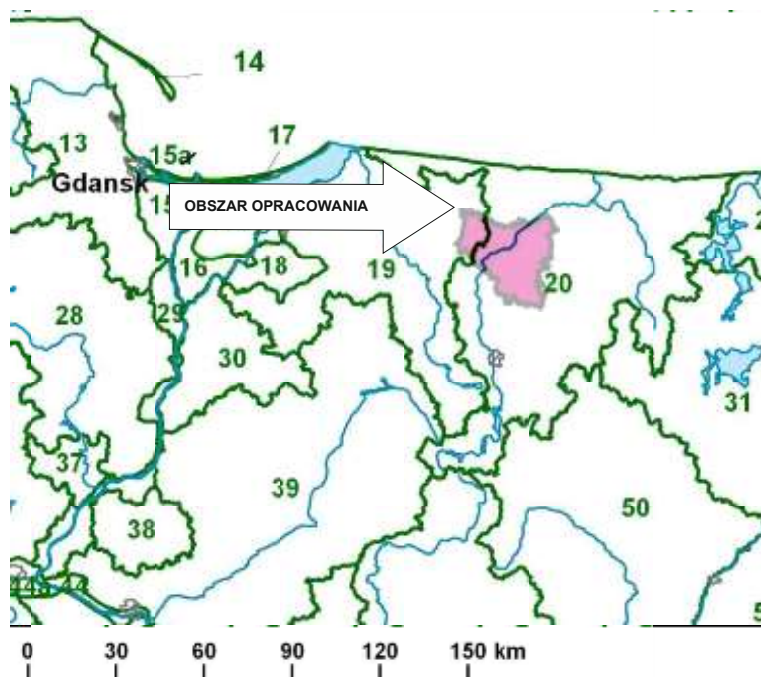
Wody termalne pozyskiwane właśnie z pokładu jury dolnej mogą być wykorzystywane tylko w balneologii i rekreacji. W myśl obowiązujących przepisów, woda termalna wykorzystana dla potrzeb balneologii i rekreacji nie powinna być ponownie zatłaczana do warstwy złożowej.

Wody termalne eksploatowane w Lidzbarku Warmińskim charakteryzują się temperaturą około 20° C w stropie i 32° C w spągu (interwał około 850-1020 m), mineralizację około 30 g/dm³, na głęb. ok. 1100 m. Badania wody podziemnej o właściwościach leczniczych posłużyły do opracowania inwestycji pn. Termy Warmińskie – kompleksu basenowo – hotelowego w mieście Lidzbarku Warmińskim, w którym wykorzystane zostaną ich cenne właściwości.

Występujące złoża termalne stwarzają możliwości w zakresie rozwoju funkcji uzdrowiskowej w gminie Lidzbark Warmiński (jednocześnie gminy miejskiej Lidzbark Warmiński). Wyrazem tego jest zrealizowany na terenie miasta kompleks „Term Warmińskich” oraz obszar ochrony uzdrowiskowej na terenie miasta i gminy.

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych - (groundwater bodies) obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Rysunek 6. Podział na jednolite części wód podziemnych wg Głównego Instytutu Hydrologicznego

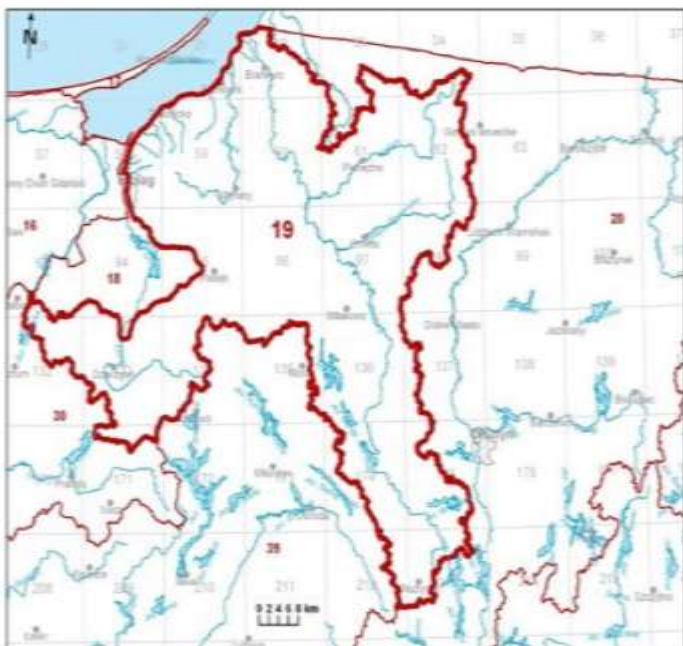
Zródło: Państwowy Instytut Geologiczny

Wydzielenie jednolitych części wód podziemnych i przeprowadzenie wstępnej oceny ich stanu zostało dokonane w 2004 r. przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (wraz ze swoimi Oddziałami) w konsultacji z RZGW, GIOŚ i Biurem Gospodarki Wodnej. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną państwa członkowskie UE zobowiązane były do zidentyfikowania JCWPd i do wstępnej oceny ich stanu w ramach charakterystyki obszaru dorzecza, dokonywanej dla potrzeb opracowania pierwszego planu gospodarowania wodami w dorzeczych.

Sposób wyznaczenia JCWPd w Polsce oraz przyjęte kryteria wydzieleni zostały szczegółowo przedstawione w monografii „Hydrogeologia regionalna Polski” (2007) pod redakcją B. Paczyńskiego i A. Sadurskiego w rozdziale pt. „Regionalizacja wód podziemnych Polski w świetle przepisów Unii Europejskiej” (Z. Nowicki, A. Sadurski str. 95 - 106).

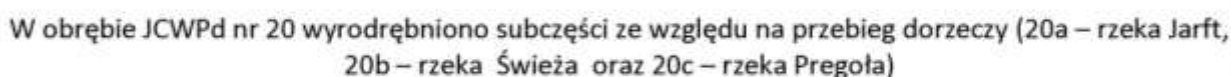
JCWPd zostały wyznaczone z uwzględnieniem typów i rozciągłości poziomów wodonośnych, związku wód podziemnych z ekosystemami lądowymi i wodami powierzchniowymi, możliwością poboru wód oraz w nawiązaniu do charakteru i zasięgu antropogenicznego przekształcenia chemizmu i dynamiki wód podziemnych.

Zgodnie z tym podziałem teren opracowania położony jest na styku Nr 19 i 20 JCWPd.

	bartoszycki	Górowo Iławeckie
	lidzbarski	Orneta (obszar wiejski), Orneta (miasto), Lidzbark Warmiński, Lubomino
	ostródzki	Małdyty, Morąg (obszar wiejski), Miłakowo (obszar wiejski), Miłakowo (miasto), Łukta, Ostróda (gm. wiejska)
	olsztyński	Świątki, Jonkowo, Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztynek (obszar wiejski), Olsztynek (miasto), Dobre Miasto (gm. miejsko-wiejska)
	iławski	Zalewo (obszar wiejski), Susz (gm. miejsko-wiejska)
Współrzędne geograficzne	19°03'49.3816" - 20°29'12.3341" 53°33'09.9542" - 54°26'09.2368"	
Mapa z lokalizacją JCWPd		
		

Położenie hydrologiczne i hydrogeologiczne					
Dorzecze		Wisły			
Region wodny RZGW		Dolnej Wisły RZGW Gdańsk			
Główne zlewnie w obrębie JCWPd (rząd zlewni)		Pasłęka, Bauda (I)			
Obszar bilansowy		G-20 Elbląg i Żuławy Elbląskie; G-21 Zlewnia Pasłęki i Baudy			
Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995)		III-mazurski;IV-gdański			
Zagospodarowanie terenu					
(źródło: warstwa Corin Land Cover)					
% obszarów antropogenicznych		1,36			
% obszarów rolnych		68,68			
% obszarów leśnych i zielonych		28,26			
% obszarów podmokłych		0,41			
% obszarów wodnych		1,28			
HYDROGEOLOGIA					
Liczba pięter wodonośnych		2			
Charakterystyka pięter wodonośnych (od powierzchni terenu)					
Piętro czwartorzędowe	Poziom gruntowy (Qg)	Stratygrafia	Litologia		Charakterystyka wodonośca
		Q (plejstocen)	piaski		porowy
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu od – do [m]		
		swobodne	5-50		
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej			
		miąższość od –do	wsp. filtracji od –do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia
		[m]	[m/h]	[m ² /h]	
		10-40	0.05-0.45	50-2 862	-

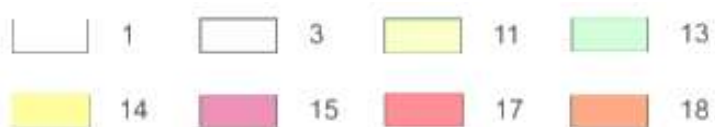
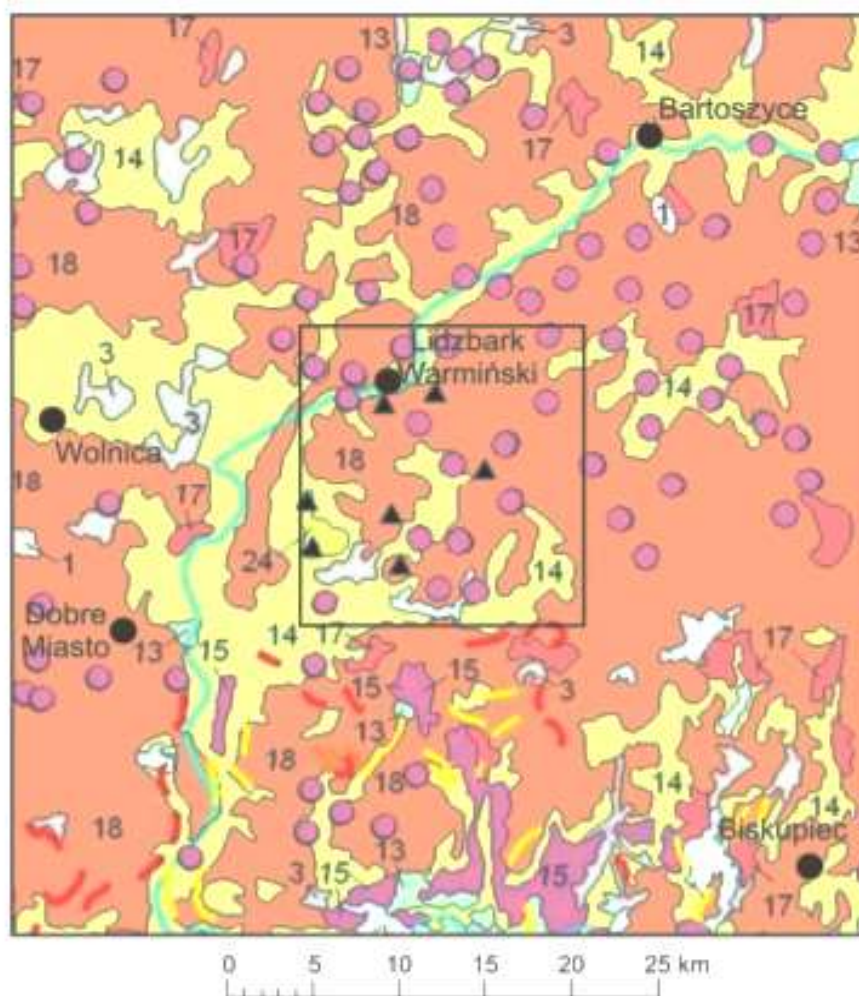
Pietro paleogeńsko-neogeńskie	Poziom międzymorenowy pierwszy (Qm-I)	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca		
		Q (plejstocen)	piaski	porowy		
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu			
		napięte	od – do [m]			
		8-55				
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej				
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia	
		[m]	[m/h]	[m ² /h]		
	15-50	0.1-8	25-950	-		
	Poziom międzymorenowy drugi (Qm-II)	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca		
		Q (plejstocen)	piaski	porowy		
		Charakter zwierciadła wody	Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu			
		napięte	od – do [m]			
		20-140				
		Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej				
		miąższość od –do	wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia	
		[m]	[m/h]	[m ² /h]		
		8-35	0.01-5	10-700	-	
		Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)				
		Typy naturalne: HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe), HCO ₃ -Ca-Na-Mg (wody wodorowęglanowo-wapniowo-sodowo-magnezowe)				
		Poziom neogeński (Ng)	Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
	Ng (neogen)		piaski	porowy		
	Charakter zwierciadła wody		Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu			
	napięte		od – do [m]			
	76-100					
	Parametry hydrogeologiczne warstwy wodonośnej					
	miąższość od –do		wsp. filtracji od -do	przewodność	odsączalność/ zasobność sprężysta średnia	
	[m]		[m/h]	[m ² /h]		
	5-36.5		0.03-0.62	4-193	-	
	Typy chemiczne wód podziemnych (naturalne/ odbiegające od typów naturalnych)					
	Typy naturalne: HCO ₃ -Ca (wody wodorowęglanowo-wapniowe)					
	Poziom paleogeński (Pg)		Stratygrafia	Litologia	Charakterystyka wodonośca	
			Pg (paleogen)	piaski	porowy	
Charakter zwierciadła wody		Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu				
napięte		od – do [m]				
106-167						

Region fizyczno-geograficzny (Kondracki, 2009)	Prowincja: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84)	
	Podprowincja: Pobrzeża Wschodniobałtyckie (841)	
	Makroregion: Nizina Staropruska (841.5)	Mezoregiony: Wzniesienia Górowskie (841.57) Nizina Sępolska (841.59)
	Makroregion: Pojezierze Mazurskie (842.8)	Mezoregiony: Pojezierze Olsztyńskie (842.81) Pojezierze Mrągowskie (842.82) Kraina Wielkich Jezior Mazurskich (842.83) Kraina Węgorapy (842.84)
	Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)	
	Podprowincja: Pojezierza Południobałtyckie (314-316)	
	Makroregion: Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie (315.1)	Mezoregiony: Garb Lubawski (315.15)

Dorzecze	Jarftu, Pregoty, Świeżej
Region wodny RZGW	Łyny, Węgorapy RZGW Warszawa
Główne zlewnie w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Banówka (I), Łyna (II)
Obszar bilansowy	Z-20 Łyna; Z-22 Bezłeda, Stradyk; Z-24 Banówka
Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995)	III - mazurski

Rysunek 7.

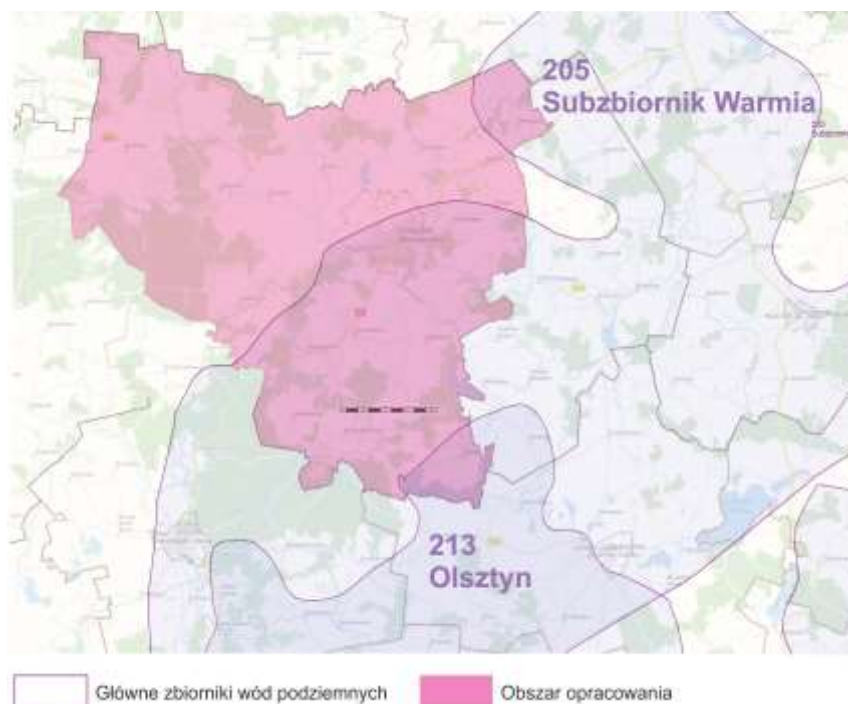

Ciągi drobnych form rzeźby:

Rysunek 8.

Rysunek 9. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

2. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Gmina Lidzbark Warmiński jest typowo rolniczą (grunty orne stanowią 58% powierzchni), o dość żyznych glebach, dominują gleby średnie (IVa i IIIb klasy), które stanowią 80 % areалу, z dużą powierzchnią kompleksów leśnych a przy tym przestrzenie bardzo rozległą.

Najważniejszą dziedziną rolnictwa, ze względu na dużą ilość użytków zielonych, jest hodowla bydła mlecznego, stąd też prężnie rozwijająca się dziedzina mleczarska i druga nazwa Warmii: „Kraina mlekiem płynąca”. Znaczący producenci mleka stosują nowoczesne i zaawansowane metody hodowli krów i produkcji mleka, dzięki czemu dziedzina ta stoi na bardzo wysokim poziomie. Oprócz hodowli bydła mlecznego, drugim ważnym kierunkiem produkcji rolnej jest produkcja roślinna opierająca się głównie na uprawie zbóż i kukurydzy.

Na obszarze gminy położonych jest około 500 gospodarstw rolnych. Wiele z nich stanowią gospodarstwa o bardzo dużych perspektywach rozwoju. Na terenie opracowania przeważają gleby rolnicze klasy IV i VI. Znajdują się tam również grunty klasy III oraz obszary leśne.

Tabela 4. Grunty orne według klas bonitacyjnych w procentach

Rejon	I	II	IIIa, IIIb	IVa, IVb	V	VI	Grunty nie objęte klasyfikacją
Polska	0,4	2,8	22,7	40,0	22,6	11,4	0,1
Woj. warmińsko-mazurskie	0,1	0,4	22,3	51,5	18,8	6,7	0,2
Powiat Lidzbarski	-	-	36,55	47	11,95	4	0,5

3. STAN LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W całej gminie Lidzbark Warmiński w 2019 r. lasy ogółem zajmują powierzchnię 12 785 ha (o 9 % więcej niż w 2010 r.), gdzie 91 % tej powierzchni stanowią lasy publiczne należące do Skarbu Państwa, a tylko 9% stanowią lasy prywatne. Lasy gminne zajmują powierzchnię 50 ha i ich powierzchnia z roku na rok ulega zmniejszeniu.

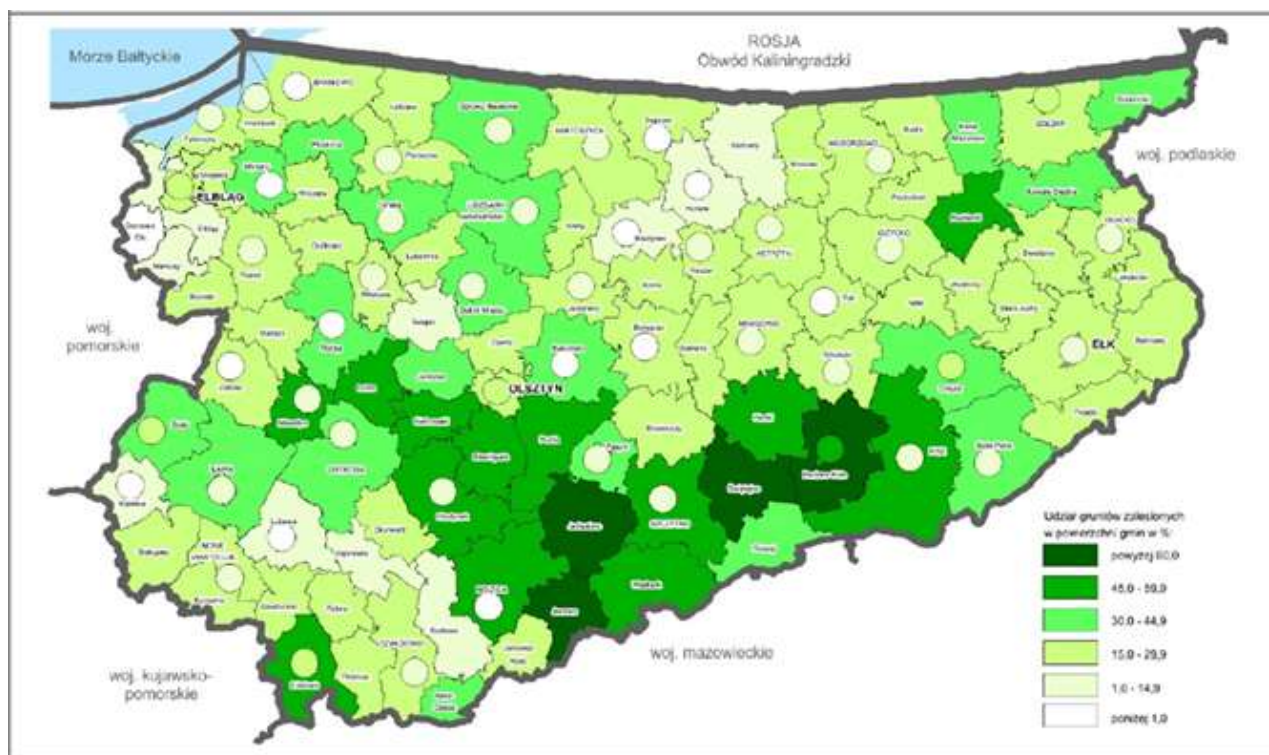
Gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o zasady:

- powszechnej ochrony lasów
- trwałości utrzymania lasów
- ciągłości i zrównoważonego wykorzystania.

Właściciele lasów, dla zapewnienia ich powszechnej ochrony, obowiązani są do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a zwłaszcza do wykonywania zabiegów profilaktycznych zapobiegających zagrożeniom pożarami; także do wykrywania i zwalczania szkodliwych organizmów oraz ochrony gleby i wód leśnych. Naturalne funkcje lasu podzielić można na trzy grupy, mianowicie:

- Biotyczne, tworzące potencjał biotyczny w przestrzeni;
- Ochronne – w odniesieniu do walorów przyrody w lesie i poza nim;
- Produkcyjne i reprodukcyjne, zapewniające odnawialność lasu i jego trwałość jako ekosystemu.

Rysunek nr 10. Udział gruntów zalesionych w powierzchniach gmin - rok 2016

Obszary leśne powiatu lidzbarskiego znajdują się pod nadzorem czterech nadleśnictw: Orneta, Wichrowo, Bartoszyce i Górowo Iławeckie. Według rejonizacji przyrodniczo – leśnej położonych w rejonie I Krainy Bałtyckiej (nadm. Orneta i Wichrowo) i w zasięgu II Krainy Mazursko – Podlaskiej nadleśnictwa Bartoszyce). Nadleśnictwa obejmują swym zasięgiem kompleksy leśne leżące w gminach, to jest:

- Nadleśnictwo Orneta – w mieście i gminie Orneta oraz w gminach Lidzbark Warmiński i Lubomino;
- Nadleśnictwo Wichrowo – w mieście i gminie Lidzbark Warmiński oraz w gminie Orneta i

Lubomino;

- Nadleśnictwo Bartoszyce – w gminach Lidzbark Warmiński i Kiwity;
- Nadleśnictwo Górowo Iławeckie.

Charakterystyczną cechą nadleśnictw w tej części kraju, co dotyczy również wymienionych wyżej, jest duża ilość małych kompleksów leśnych (do 20 ha) na zarządzanych terenach, np.:

- Nadleśnictwo Orneta posiada 184 kompleksy o powierzchni do 20 ha wobec 233 tworzących nadleśnictwo;
- Nadleśnictwo Wichrowo – 94 kompleksy o powierzchni do 20 ha wobec 106;
- Nadleśnictwo Bartoszyce – 335 kompleksów o powierzchni do 20 ha wobec 399;
- Nadleśnictwo Górowo Iławeckie.

Jednym z celów wojewódzkiego programu ochrony środowiska było prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej, ujętej kompleksowo w uchwalonym przez Zarząd Województwa w 2001 roku „Wojewódzkim Programie Zwiększania Lesistości na lata 2001 – 2010”.

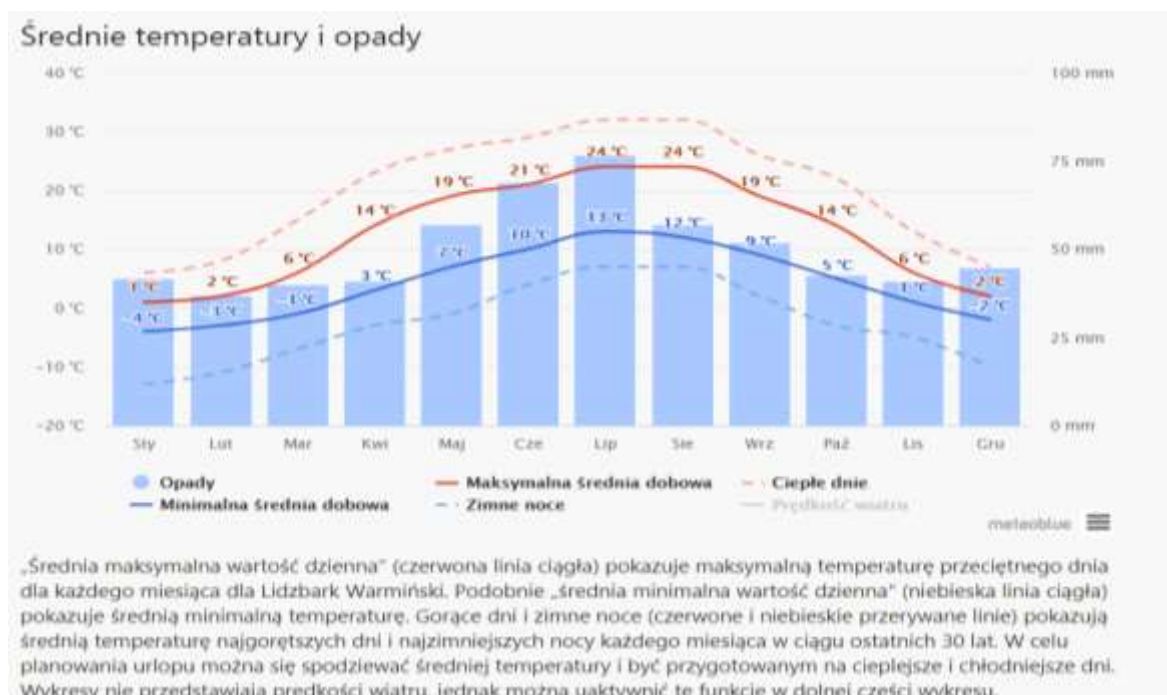
Lesistość w gminie Lidzbark Warmiński na tle województwa Warmińsko-Mazurskiego przedstawiono w poniższej zamieszczonej tabeli.

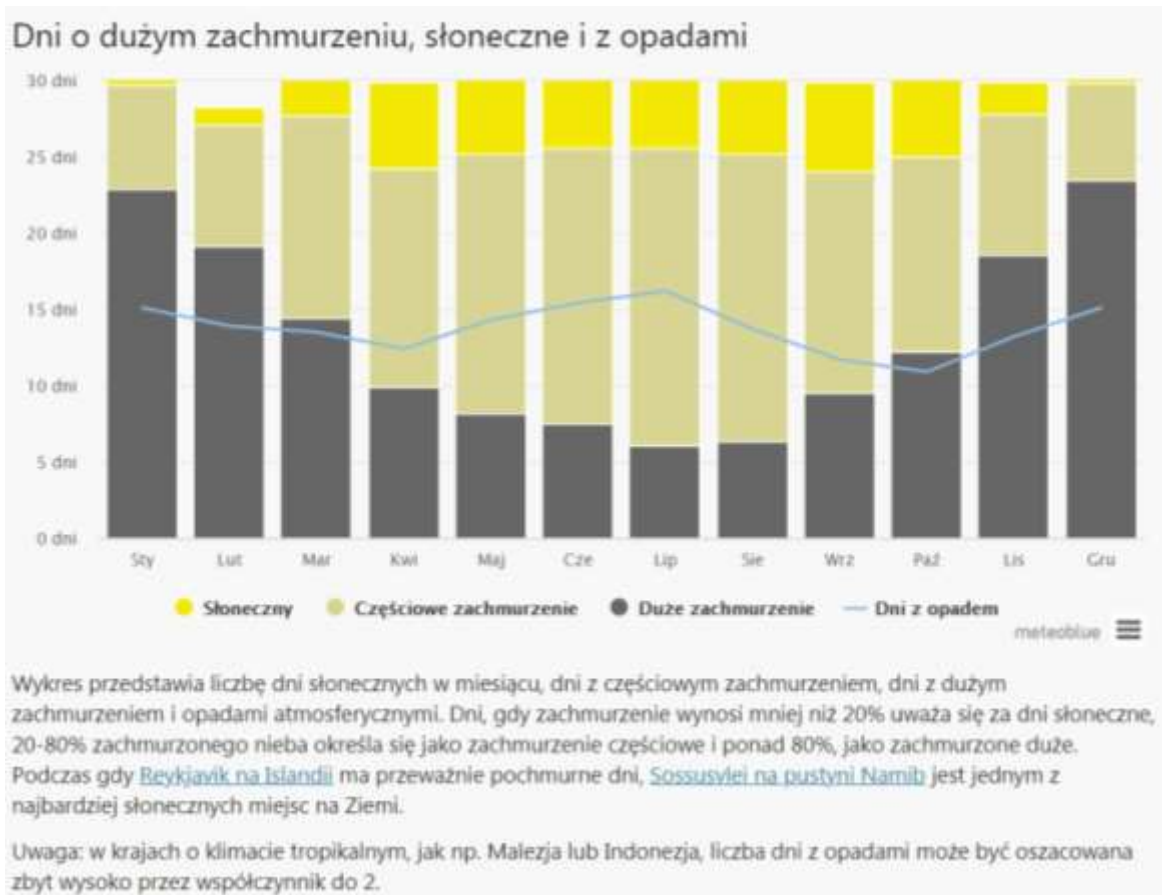
Tabela 5. Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w gminie Lidzbark Warmiński i powiecie lidzbarskim w 2002r. (RS 2003).

Gmina	Powierzchnia gruntów leśnych w ha				Lesistość w % w skali powiatu
	Ogółem	w tym			
		Własność Skarbu Państwa	Własność gminy	Własność prywatna	
Gm. Lidzbark Warmiński	11 344	10 771	72	501	12,29
Razem powiat Lidzbarski	24 369	23 225	193	951	26,4

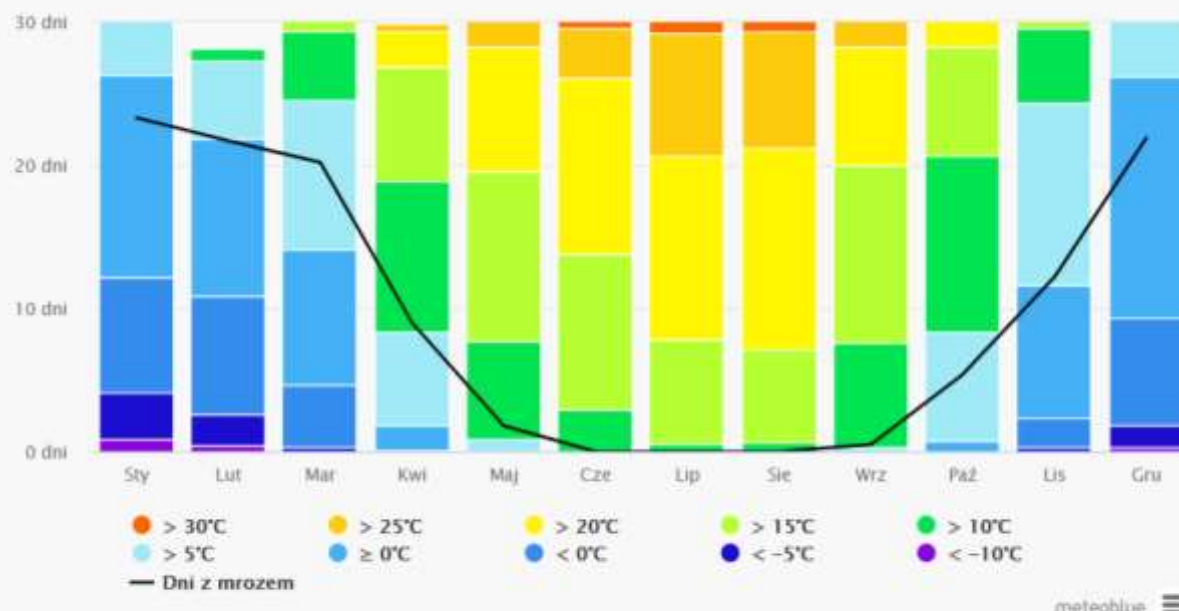
VII. WARUNKI KLIMATYCZNE I MIKROKLIMATYCZNE

Poniżej przedstawiono warunki klimatyczne i mikroklimatyczne dla obszaru gminy Lidzbark Warmiński.

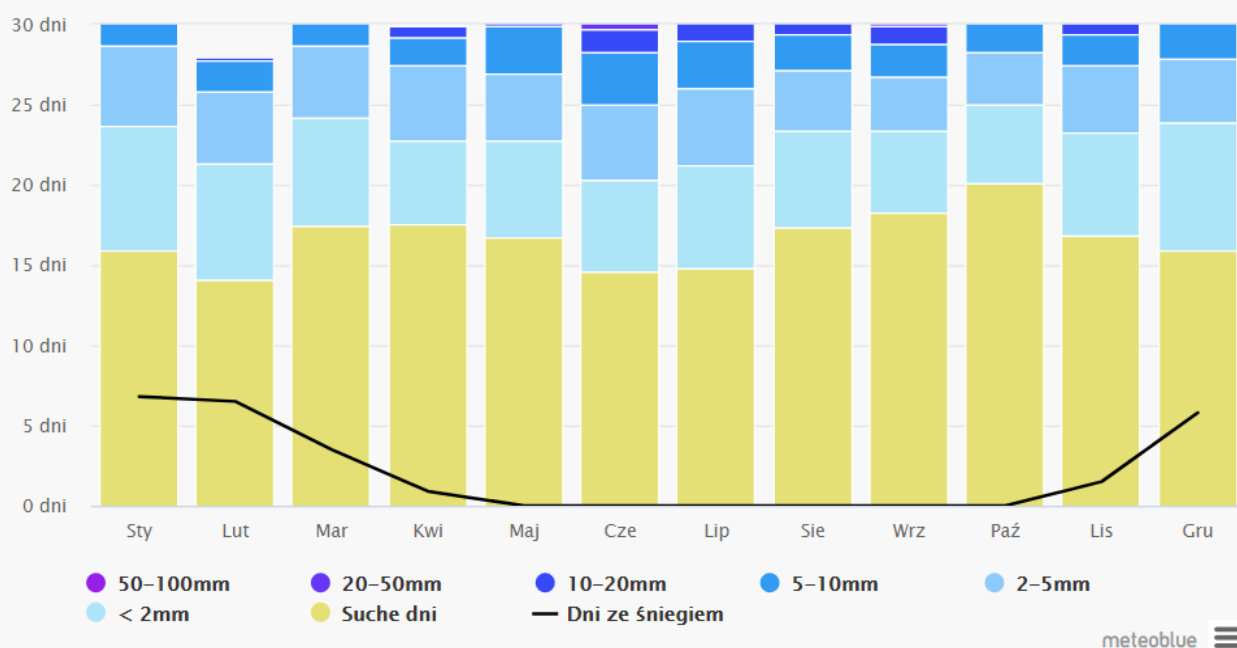

Temperatury maksymalne

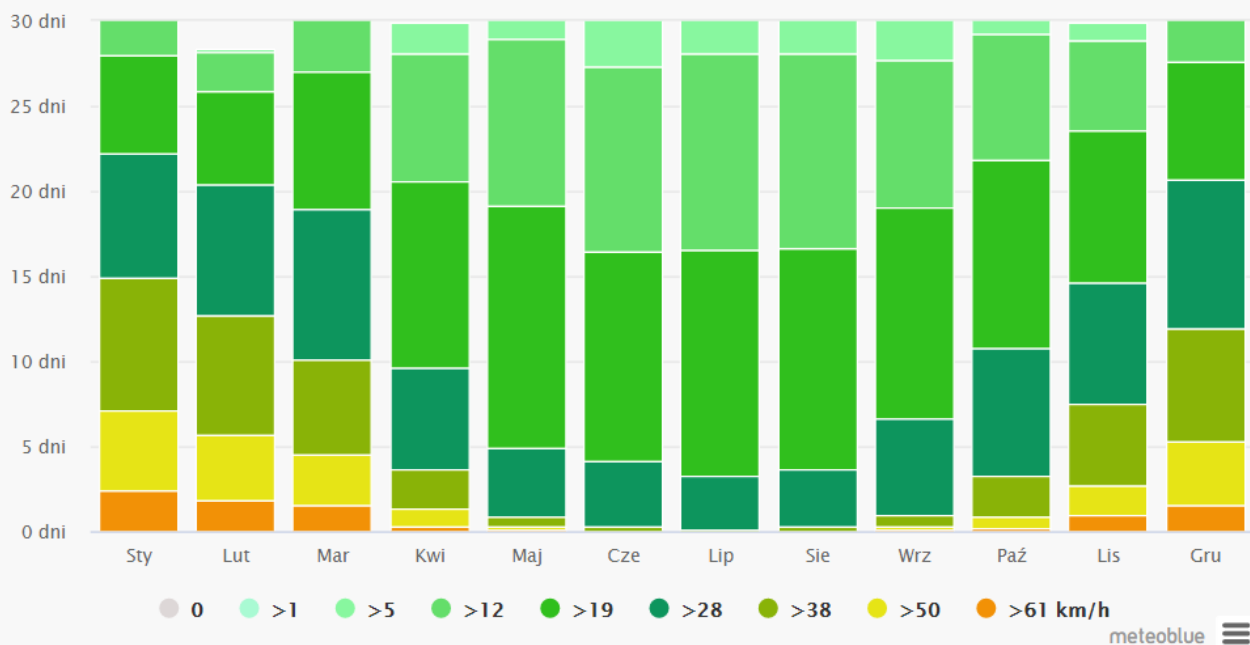

Ilości opadów

Wykres opadów dla Lidzbark Warmiński pokazuje liczbę dni w miesiącu, gdy opady osiągną określoną wartość. W klimatach tropikalnym i monsunowym, ilość ta może być zaniżona.

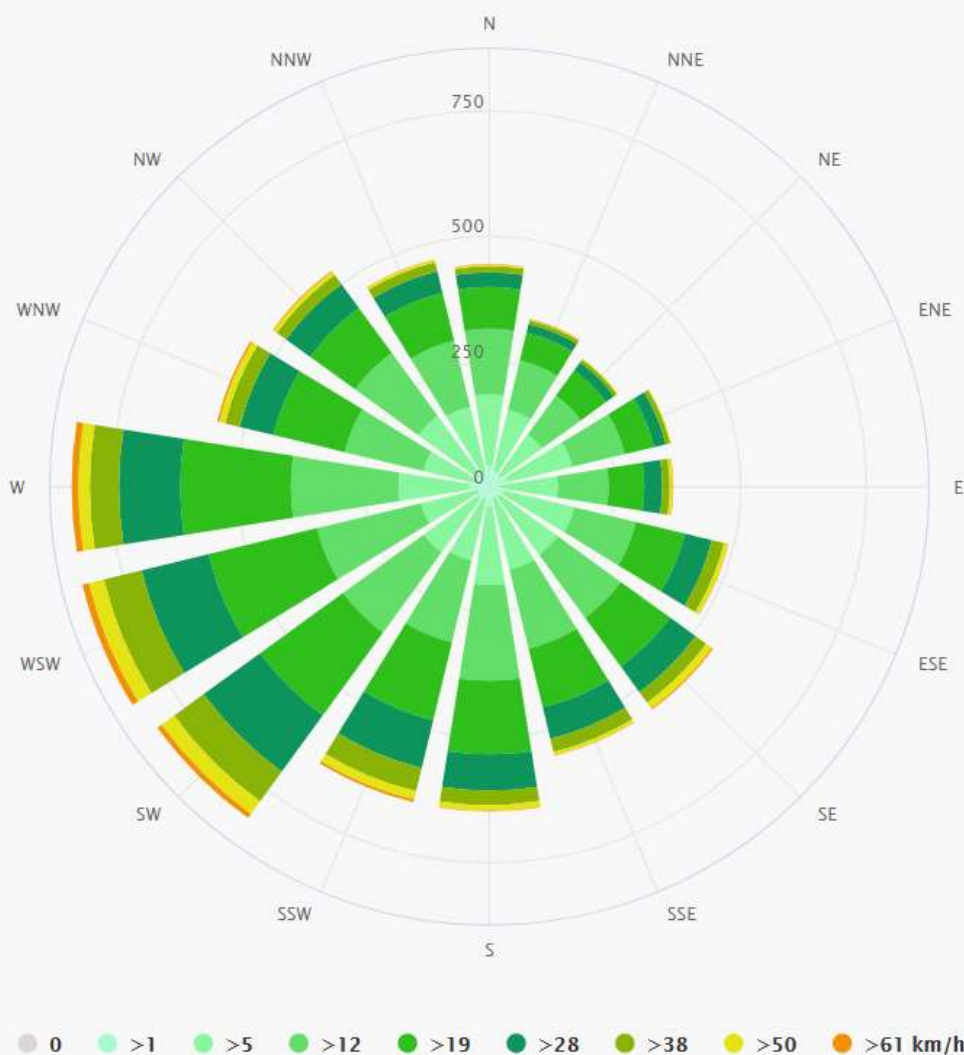
Prędkość wiatru

Wykres dla Lidzbark Warmiński pokazuje liczbę dni w miesiącu, gdy wiatr osiągnie określoną prędkość. Ciekawym przykładem jest [Płaskowyż Tybetański](#), gdzie z powodu monsunu, od grudnia do kwietnia, oraz od czerwca do października wieje słaby wiatr.

Jednostki prędkości wiatru można zmienić w preferencjach (prawy górny róg).

Róża wiatrów

VIII. TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI

Ruchy masowe ziemi określone zostały w art. 3 pkt 32a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, jako powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spłyzywanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby.

Zgodnie z art. 101 pkt 6 ww. ustawy, ochrona powierzchni ziemi polega na zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom. Ustawa ta wskazuje starostów jako odpowiedzialnych za prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestru zawierającego informacje o tych terenach (art. 110 a).

Sposób ustanawiania ww. terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. Nr 121, poz. 840).

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na Geoportalu Państwowego Instytutu Geologicznego, w granicach

terenu opracowania nie występują zarówno osuwiska jak i tereny zagrożone masowymi ruchami ziemi. Osuwisko występujące w obrębie Rogóż nie ma znaczenia dla opracowywanego obszaru.

IX. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Problematyka ochrony przyrody regulowana jest w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336). W myśl art. 2 tej ustawy, ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a zwłaszcza:

- dziko występujących roślin lub zwierząt;
- siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych roślin lub zwierząt;
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
- przyrody nieożywionej, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach.

Ustawa o ochronie przyrody wymienia określone formy ochrony przyrody, do których zalicza się:

- tworzenie parków narodowych;
- uznawanie określonych obszarów za rezerwaty;
- tworzenie parków krajobrazowych;
- wyznaczanie obszarów chronionego krajobrazu;
- wprowadzanie gatunkowej ochrony roślin i zwierząt;
- wprowadzanie ochrony w drodze uznania za pomnik przyrody, stanowisko dokumentacyjne, użytek ekologiczny, zespół przyrodniczo – krajobrazowy;
- wyznaczenia obszarów Natura 2000.

Szczególne zasoby i walory przyrodnicze powiatu lidzbarskiego chronione są dzięki ustanowionym rezerwatom, obszarom Natura 2000, wyznaczonym obszarom chronionego krajobrazu, ustalonym pomnikom przyrody i użytkom ekologicznym. Istotnym zasobem kulturowym i przyrodniczym powiatu są liczne parki pałacowe.

Skuteczna ochrona przyrody wymaga określonych form, które w szczególności mają zapewnić możliwość zwiększonej ingerencji państwa w obszary objęte ochroną i możliwość zastosowania instrumentów administracyjnych i prawnych.

Szczególne zasoby i walory przyrodnicze powiatu lidzbarskiego chronione są dzięki ustanowionym rezerwatom, wyznaczonym obszarom chronionego krajobrazu, ustalonym pomnikom przyrody, obszarom Natura 2000 i użytkom ekologicznym.

Istotnym zasobem kulturowym i przyrodniczym powiatu są liczne parki pałacowe (patrz dalej zasady i kierunki ochrony dziedzictwa kulturowego).

Na terenie gminy Lidzbark Warmiński prawną ochroną są objęte obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz drzewa pomnikowe.

W powyższych aktach określone są nakazy, zakazy i dopuszczenia, które muszą być respektowane przy prowadzeniu polityki przestrzennej, wydawaniu decyzji administracyjnych, tworzeniu prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego). Na terenie opracowania poza nie występują obszary

oraz obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych.

Tabela 6. Formy prawnej ochrony przyrody na terenie gminy Lidzbark Warmiński

Gmina	Rezerваты	Obszary Chronionego Krajobrazu	Użytki ekologiczne	Obszary Natura 2000
Lidzbark Warmiński	brak	- OChK Równiny Orneckiej(29); - OChK Doliny Elmy (34); - OChK Doliny Dolnej Łyny(35); - OChK Doliny Symsarny(37); - OChK Rzeki Walszy	„Jez. Potar” – ostoja ptaków wodno-błotnych	- Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) Natura 2000 Kaszuny - Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) Natura 2000 - Swajnie

1. POMIKI PRZYRODY

Formą ochrony pojedynczych okazów przyrodniczych są pomniki przyrody. Tą formą ochrony objęto w powiecie lidzbarskim ponad czterdzieści pojedynczych drzew oraz ponad trzysta, rosnących w skupiskach alejach. Bogate w pomniki przyrody rejony powiatu stanowi również gmina Lidzbark Warmiński.

Dolina rzeki Łyny według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA spełnia funkcję korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym. Gmina Lidzbark Warmiński jak i cały region warmińsko – mazurski położona jest na obszarze Zielonych Płuc Polski /ZPP/.

Na terenie gminy Lidzbark Warmiński ochroną pomnikową objęte są głównie dęby i buki.

Tabela 7. Wykaz pomników przyrody

Lp.	Nr	Rodzaj	Obwód (cm)	Wysokość	Miejsce	Rok ustanowienia
1.	874	dąb	398	32	Dębiec około 32m kier. E od dębu pomnika nr 236	1997
2.	881	2 buki	350 310	32 32	leśnictwo Kraszewo oddział 61a	1997
3.	885	2 dęby szypułkowe	380 380	34 33	leśnictwo Łaniewo oddział 364	1997
4.	884	Dąb szypułkowy	380	30	leśnictwo Łaniewo oddział 413a	1997
5.	873	Dąb szypułkowy	500	30	Dębiec las komunalny 35m na NW od pomnika nr 236	1997
6.	337	cis	120	8	Miłogórze	1968
7.	826	głazowisko	510 420	1,1 0,6	park miejski w S części Lidzbarka	1995
8.	236	dąb	645	30	Lidzbark las komunalny przy młynie, 100m od rzeki Symsarny	1995
9.	3536	Sosna wejmutka	370	-	Jagoty, działka nr 3216/1	2014

3. OBSZARY NATURA 2000

Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) Natura 2000 Kaszuny

Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW); obszar "siedliskowy" zatwierdzony przez Komisję Europejską do czasu wyznaczenia przez kraj członkowski specjalnego obszaru ochrony siedlisk (S00S) PLH280040. Obszar o Znaczeniu dla Wspólnoty (OZW); zatwierdz. decyzją Komisji Europejskiej (2011 r.)

OZW "Kaszuny" położony jest na Równinie Orneckiej, w zlewni Drwęcy Warmińskiej, która jest dopływem Pasłęki. Jest on zlokalizowany na terenie Nadleśnictwa Wichrowo, wewnątrz dużego kompleksu leśnego rozciągającego się pomiędzy Ornetą a Lidzbarkiem Warmińskim. W skład ostoi wchodzi dwie enklawy. Większa (236,80 ha) stanowi wydłużone obniżenie otoczone głównie sosnowym borem świeżym. Środek obniżenia zajmuje zarastające jezioro Potar (obecna powierzchnia ok. 14,7 ha, głębokość maksymalna 2,6 m) oraz otaczające je mokradła. Mniejsza enklawa (27,2 ha) jest położona ok. 1,5 km na północny wschód od jeziora Potar. Stanowi ją nieckowate obniżenie na skraju kompleksu leśnego, porośnięte przez sosnowy bór bagienny oraz torfowisko wysokie.

Na obszarze tym występuje pięć typów siedlisk wymienionych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Są to: naturalne jeziora eutroficzne (kod 3150), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (kod 7110), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (kod 7140), borealna świerczyna bagienna (kod 91D0-5), sosnowy bór bagienny (kod 91D0-2). Siedliska Natura 2000 zajmują łącznie 30% tego obszaru. Zasadniczym celem ochrony jest utrzymanie obecnego charakteru obiektu, jego szaty roślinnej oraz siedlisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Obszar Natura 2000 - Swajnie

Obszar Natura 2000 - Swajnie o znaczeniu dla Wspólnoty - Dyrektywa siedliskowa. Kod obszaru: PLH280046, powierzchnia [ha]: 1186,5100 ha. Obszar obejmuje swym zasięgiem tereny leśne z istotnym udziałem grądu subkontynentalnego i niewielkim grądu zboczowego na wyniesieniach morenowych, oraz z podmokłymi zbiorowiskami leśnymi: sosnowy bór bagienny, borealna świerczyna bagienna, niżowy łęg jesionowo-olszynowy, źródłiskowe lasy olszowe na niżu. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) zajmuje 104,31 ha, co pokrywa 8,76% powierzchni obszaru Natura 2000.

4. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu to forma prawnej ochrony przyrody wprowadzana na terenach wyróżniających się krajobrazowo, o zróżnicowanych ekosystemach; z uwagi na istniejące lub odtwarzane korytarze ekologiczne, a także ze względu na możliwości rozwijania masowej turystyki i wypoczynku. Obszary chronionego krajobrazu objęte są różnorodnymi zakazami, określonymi w przepisach odrębnych dotyczących danego obszaru. Inną formą prawnej ochrony przyrody, stosowanej w powiecie lidzbarskim są użytki ekologiczne i pomniki przyrody. W obrębie obszarów chronionego krajobrazu obowiązują przepisy odrębne inne dla każdego wymienionego obszaru.

Na terenie gminy znajduje się 5 obszarów chronionego krajobrazu. Poniżej zostały opisane wszystkie obszary położone w gminie Lidzbark Warmiński.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Łyny o powierzchni 16 429,9 ha. Obejmuje obszar położony w mieście i gminie Dobrze Miasto, gminie Jeziorany, Sępól, miasto i gminę Bartoszyce, gminę Kiwity, miasto Lidzbark Warmiński oraz gminę Lidzbark Warmiński obejmując na terenie gminy obszar położony wzdłuż rzeki Łyny.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Symsarny znajduje się we wschodniej części gminy i obejmuje rzekę Symsarnę oraz jezioro Symsar łącznie z doliną rzeki. Obszar zajmuje łącznie powierzchnię 19 329,8 ha i położony jest w powiecie olsztyńskim na terenie gmin: Kolno, Jeziorany i Biskupiec oraz w powiecie lidzbarskim na terenie gmin: Kiwity, Lidzbark Warmiński i miasto Lidzbark Warmiński. W obrębie obszaru obowiązują przepisy w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Symsarny.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy

Tylko niewielki teren w północnej części gminy Lidzbark Warmiński wchodzi w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy, reszta znajduje się w powiecie braniewskim na terenie gmin: Lelkowo i Pieniężno oraz w powiecie bartoszyckim na terenie gminy Górowo Iławeckie, całość obszaru posiada powierzchnię 9 834,8 ha swoim zasięgiem obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

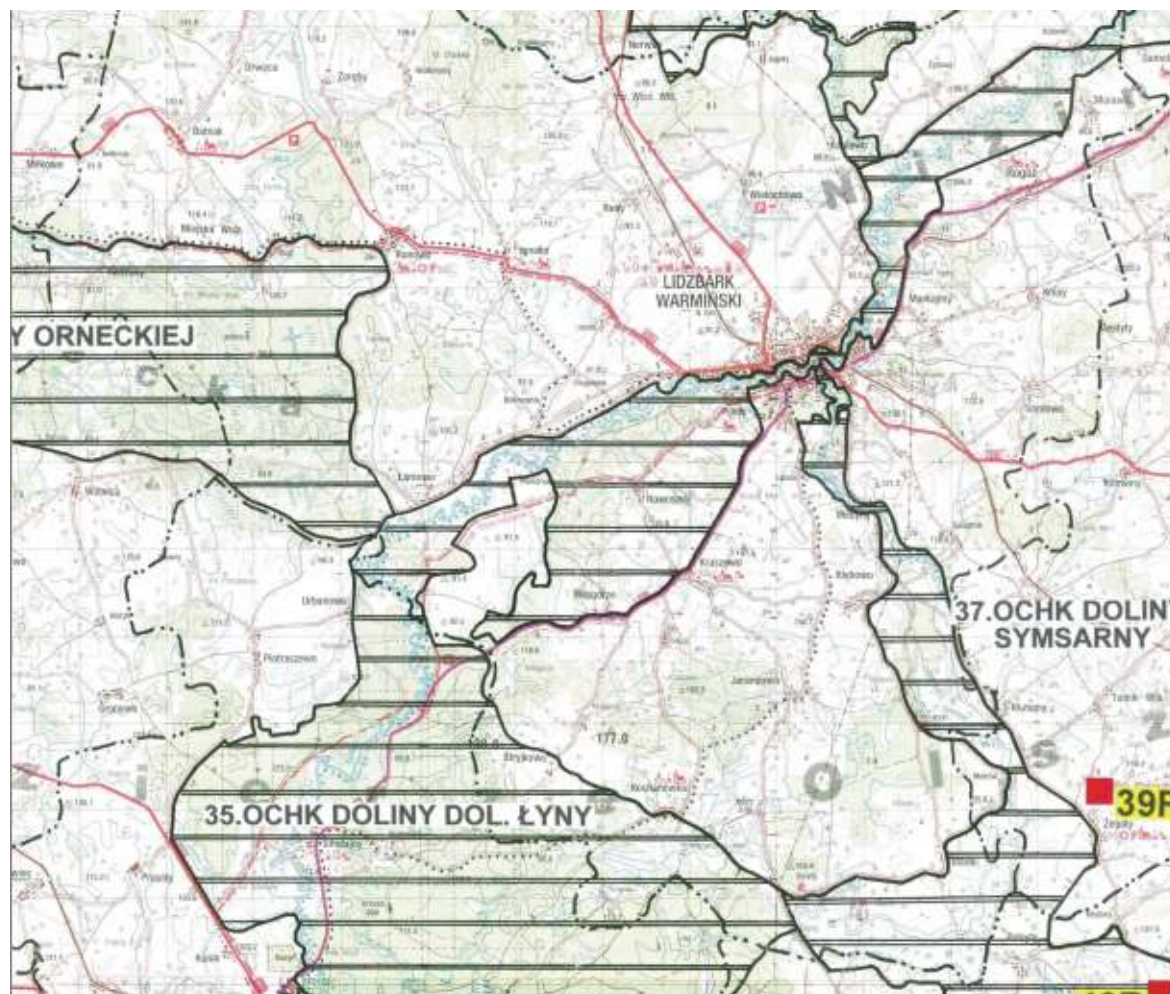
Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej

Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej o powierzchni 11 511,3 ha. Znajduje się w powiecie lidzbarskim na terenie gmin: Orneta, Lidzbark Warmiński i Lubomino oraz w powiecie braniewskim na terenie gminy Pieniężno. Ustalenia dotyczą czynnej ochrony ekosystemów leśnych, w tym: pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu; zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków; utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Elmy

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Elmy, zwany dalej „Obszarem”, o powierzchni 8.923,2 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie bartoszyckim na terenie gmin: Górowo Iławeckie i Bartoszyce oraz na niewielkim terenie w północnej części gminy Lidzbark Warmiński.

Rysunek nr 11. Obszary Chronionego Krajobrazu na obszarze gminy Lidzbark Warmiński

OZNACZENIA:

	OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
	PARKI KRAJOBRAZOWE
	REZERWATY PRZYRODY o POWIERZCHNI > 50 ha 1R - OZNACZENIE WEDŁUG ZAŁĄCZONEGO WYKAZU
	REZERWATY PRZYRODY o POWIERZCHNI ≤ 50 ha 1R - OZNACZENIE WEDŁUG ZAŁĄCZONEGO WYKAZU
	GRANICA PAŃSTWA
	GRANICA WOJEWÓDZTWA
	GRANICE POWIATÓW
	GRANICE GMIN

5. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Inną formą prawnej ochrony przyrody, stosowanej w powiecie lidzbarskim są użytki ekologiczne i pomniki przyrody. W obrębie kompleksu leśnego na terenie gminy Lidzbark Warmiński znajduje się użytk ekologiczny jezioro Potar o powierzchni 21,36 ha – śródlęsny zbiornik wodny, z kępami drzew i krzewów, porastających brzegi. Za pomnik przyrody uznano w powiecie lidzbarskim ponad czterdzieści pojedynczych drzew oraz ponad trzysta, rosnących w skupiskach alei. Bogate w pomniki przyrody rejony powiatu stanowi również gmina Lidzbark Warmiński.

6. KORYTARZE EKOLOGICZNE

Teren gminy położony jest w zasięgu 3 korytarzy ekologicznych wyznaczonego przez PAN w 2012 r. W sąsiedztwie widoczna jest niewielka presja zabudowy wielofunkcyjnej, głównie zagrodowej i mieszkaniowej, ale także produkcyjno-usługowo-magazynowej. Obserwując zmiany ingerencji człowieka można zaobserwować nowo powstające na tym obszarze tereny zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej.

Przez teren gminy przechodzą wyznaczone obszary o znaczeniu dla Wspólnoty - Natura 2000, Obszary Chronionego Krajobrazu, rezerваты oraz użytki ekologiczne, które mają wpływ na nową zabudowę oraz kształtowanie krajobrazu. Teren opracowania leży w pobliżu przebiegu korytarza ekologicznego.

Rysunek nr 12. Korytarze ekologiczne na obszarze gminy Lidzbark Warmiński

Na terenie gminy oprócz wymienionych wyżej obszarów objętych ochroną prawną znajdują się przechodzą tereny leśne, łąki, tereny podmokłe, które stanowią powiązanie pomiędzy wyznaczonymi obszarami wyznaczonymi prawnie tworząc ciąg ekologiczny fauny i flory, obszary te nazywamy korytarzami ekologicznymi, pełnią one dużą rolę w środowisku dla powiązań przyrodniczych.

X. ZASOBY NATURALNE

1. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN

Na obszarze gminy występują złoża kopalin w postaci piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namulów, zalegających w obrębie wytopiska polodowcowego, także w formie namulów lub/i torfów w obrębie den dolin rzecznych i niektórych zagłębień terenowych. Na obszarze niniejszego opracowania znajduje się udokumentowane złożo kopalin

Niżej wyszczególniono złoża kruszyw występujących udokumentowane złoża kruszywa naturalnego w obrębie gminy Lidzbark Warmiński.

Tabela 7. Gmina Lidzbark Warmiński – kruszywa naturalne

Lp.	Nr złoża	Miejscowość/ Nazwa złoża	Rodzaj surowca/ typ kopaliny	Organ zatwierdzaj. dokumentację. / decyzja	Zasoby Pow. złoża [tys.m ³]	Stan zagospodarowania złoża
1.	5201	„Bugi”	Kruszywa naturalne	Marszałek Wojew. Warm. – Mazurski GW.7427.10.2016 z 23.03.2016 Dodatk: Wojewoda Warmińsko – Mazurski OŚR/O.II.7414/15-34/00 z dn. 18 09. 2000	4,170	Złoże rozpoznane wstępnie
2.	8400	„Bugi II”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski RLIOŚ.II.751-1/2000 dn. 27.07.2000 r.	1,770	Złoże rozpoznane wstępnie
3.	5041	„Ignalin”	Ceramika budowlana	Wojewoda Olsztyński OS.V-8513/10-5/90 z dn. 28 08. 1990	1,780	Złoże rozpoznane szczegółowo
4.	18213	„Kaszuny”	Kruszywa naturalne	Marszałek Wojew. Warm. – Mazurski GW.7427.43.2016 z dn. 11.07.2016	18,538	
5.	3608	„Kochanówka II”	Kruszywa naturalne	Marszałek Wojew. Warm. – Mazurski OŚ.GW.7514-3/09 z dn. 31.03.2009	2,538	Złoże rozpoznane szczegółowo
6.	1487	„Runowo”	Kruszywa naturalne	Minister Ochrony Środowiska KZK/012/W/5073/86 z dn. 29.10.1986	42,364	Złoże rozpoznane wstępnie
7.	3579	„Kochanówka”	Kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Warmińsko- Mazurskiego OŚ-GW.7427.54.2011 z dn. 5.12.2011 r.		złoże skreślone z bilansu
8.	16197	Kochanówka III	Kruszywa naturalne			złoże skreślone z bilansu
9.	14578	„Kochanówka IV”	Kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Warmińsko- Mazurskiego (OŚ-GW.514-15/10) 28 sierpnia 2010 r.	12, 075	złoże zagospodarowane
10.	16093	„Kochanówka V”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ.6528.3.2012 dnia 12 czerwca 2012 r.	1,755	złoże rozpoznane szczegółowo
11.	16094	„Kochanówka VI”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski (OŚ.6528.4.2012) dnia 12 czerwca 2012 r.	1,999	złoże rozpoznane szczegółowo
12.	15982	„Kierz”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ-GW.7427.4.2012 z dnia 06 lutego 2012 r.	3,59	złoże rozpoznane szczegółowo
13.	18330	„Kierz I”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ.6528.1.2016 Dnia 04.10.2016 r.	1, 996	okresowo eksploatowane
14.	19799	„Kierz II”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ.6528.2.2019 Dnia 02.12.2019 r.	1,990	złoże rozpoznane szczegółowo

15.	17862	„Workiejmy”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ.6528.1.2015 z dn.30.10.2015 r.	1,97	Złoże rozpoznane
16.	18078	„Workiejmy I”	Kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego (GW.7427.13.2016) z dn. 22.04.2016 r.	4,16	Złoże zagospodarowane
17.	19870	„Workiejmy II/1”	Kruszywa naturalne	Starosta Lidzbarski OŚ.6528.1.2020 Dnia 06.05.2020 r.	1,951	Złoże rozpoznane
18.	19647	„Workiejmy II”	Kruszywa naturalne	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego (GW.7427.42.2019) z dn. 21.10.2019 r.	2,149	Złoże rozpoznane
19.		„Lidzbark Warmiński GT-1”	Wody termalne – cieplice - C	Minister Środowiska DGIKGhg-4731-6/6935/7098/12/MJ z dn. 21.02.2012		Złoże rozpoznane
20.		„Rogóż”	Kruszywa naturalne	Marszałek Wojew. Warm. – Mazurski GW.7427.41.2019 z dn. 21.10.2019	4,7462	Złoże rozpoznane

1. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Sam teren niniejszego opracowania położony jest poza obszarem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Jednakże znajduje się w jego bliskim. Jest to zbiornik pochodzenia trzeciorzędowego nr 205 „Subzbiornik Warmia”. „(Tr) o łącznej powierzchni 51 000 km², szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 60 tys. m³/dobę oraz średniej głębokości ujęć 150-500 m. GZWP nr 205 „Subzbiornik Warmia”. Zbiornik nie posiada opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej oraz nie wyznaczono dla niego obszaru ochronnego.

Obszar gminy Lidzbark Warmiński położony jest w regionie, gdzie główne użytkowe piętro wodonośne występuje w utworach czwartorzędowych (plejstocénskich). Cechą charakterystyczną dla czwartorzędowego piętra wodonośnego jest brak rozdzielających warstw nieprzepuszczalnych oraz częste przewarstwienia utworów spoistych, napinających zwierciadło wód podziemnych. Piętro czwartorzędowe składa się z kilku poziomów wodonośnych, występujących na różnych głębokościach – przeważnie od kilku-, kilkunastu m do ponad 200 m. Na głębokość zalegania poziomów wodonośnych wpływ wywiera ukształtowanie powierzchni terenu. Poziomy wodonośne najgłębiej występują na obszarze wysoczyznowym i równin morenowych, natomiast najpłycej w dolinach rzecznych.

Pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje przeważnie na głębokościach pomiędzy 1 m a 5 m. Najpłycej (<1m) pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje:

- w obrębie dna doliny Symsarny i terenów zmeliorowanych na zachód od rzeki, oraz w rejonie Kierwińskiej Strugi i towarzyszących jej terenów zmeliorowanych;
- w obrębie doliny Młynówki (południowo-zachodnia część terenu) i w obrębie terenów zmeliorowanych (północno-wschodnia część terenu).

Do kategorii wód podziemnych można zaliczyć również wody geotermalne. Wody geotermalne zalegają w osadach mezozoicznych i paleozoicznych. Najwyższe temperatury posiadają wody zalegające najgłębiej w

utworach kambru (1,8-1,9 km p.p.t.). Ich temperatura może wynosić do ok. 35-40°C. Są to solanki znacznie zmineralizowane (100 – 200 g/dm³). W obrębie obszaru zm. studium występuje udokumentowane złożo wód termalnych „Lidzbark Warmiński GT-1”¹:

- otwór GT - 1 został wykonany przy ulicy Olsztyńskiej w Lidzbarku Warmińskim do głębokości 1035 m;
- ujmowana z otworu GT-1 część warstwy wodonośnej znajduje się na głębokości 828,5-966,38 m p.p.t., warstwę wodonośną w utworach jury dolnej tworzą piaskowce kwarcowe średnio- i gruboziarniste o spoiwie ilastym, słabo i bardzo słabo zwięzłe, jasnoszare;
- zasoby eksploatacyjne ujęcia wód termalnych w Lidzbarku Warmińskim w wysokości 120 m³/h przy depresji 7,7 m i temperaturze na wypływie 20,7°C zostały ustalone dokumentacji hydrogeologicznej i zatwierdzone decyzją Ministra Środowiska 21 lutego 2012 r. (DGiKGhg-4731-6/6935/7089/12/MJ);
- powierzchnia obszaru zasobowego wód termalnych wynosi ok. 71 km² oraz obejmuje zasięgiem całe miasto Lidzbark Warmiński i część gminy wiejskiej Lidzbark Warmiński;
- teren i obszar górniczy (będące równoznacznej powierzchni i o tym samym zasięgu) znajdują się w granicach miasta Lidzbark Warmiński, powierzchnia to 11,54 km²;
- zasoby przemysłowe złoża wynoszą 8383,12 m³/rok, zasoby operatywne złoża wynoszą 300 m³/rok, straty w zasobach złoża wynoszą 1083,12 m³/rok, zasoby nieprzemysłowe wynoszą 1042816,9 m³/rok;
- racjonalna eksploatacja ujęcia powinna odbywać się w sposób płynny, bez gwałtownych zmian wydajności, użytkownik powinien prowadzić bieżące obserwacje parametrów eksploatacyjnych ujęcia, a w szczególności: temperatury eksploatowanej wody, położenia zwierciadła wody w otworze oraz wydajności poboru, nie rzadziej niż jeden raz w ciągu roku należy wykonywać badania chemizmu wód.

2. UDOKUMENTOWANE KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

3. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH **Obiekty lub obszary, dla których w złożu kopaliny filar ochronny**

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych. Granice filarów ochronnych powinny być określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, projektach zagospodarowania złoża lub stosownych decyzjach koncesyjnych. Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak: zachowanie bezpieczeństwa powszechnego, wymogi dotyczące ochrony środowiska, ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

Dla eksploatowanych złóż ustanowiono obszar górniczy i teren górniczy (oznaczony na rysunku planu symbolem G), dla którego zostały podane parametry w poniższej tabeli.

¹ Na podstawie: Operat Uzdrawiskowy obszaru ochrony uzdrawiskowej gminy Lidzbark Warmiński, 2014, PUPIKZ HOT dr arch. Tomasz Oldytowski oraz Decyzja Nr 80 Ministra Zdrowia z 10 września 2014 r znak: MZ-OZU-520-1/WS/14.

ID terenu	Nazwa terenu	Rodzaj kopaliny	Status mining country	Status terenu górniczego	Data wyznaczenia	Data ważności koncesji	Nadzór OUG	Decyzja wyznaczająca	Wydawca decyzji wyznaczającej	Powierzchnia [m2]	Nazwa złoża
145873	Rogóż - Pole A	PIASKI i ŻWIRY	current	aktualny	17.04.2023	17.04.2063	Okręgowy Urząd Górniczy - Warszawa	GW.7422.15.2023	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego	14999	Rogóż
145872	Rogóż - Pole B	PIASKI i ŻWIRY	current	aktualny	17.04.2023	17.04.2063	Okręgowy Urząd Górniczy - Warszawa	GW.7422.15.2023	Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego	31664	Rogóż

Źródło: <https://lidzbarkwarminski.e-mapa.net/>

Jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

W procesie eksploatacji kopalni konieczne jest zachowanie powszechnego bezpieczeństwa, spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych, racjonalnej gospodarki złożem, określenie ewentualne filarów ochronnych (na etapie decyzji koncesyjnych) dla obszarów lub obiektów wymagających ich ustanowienia. W obszarze górniczym obowiązuje zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni. Tereny sąsiednie powinny być zabezpieczone pasami ochronnymi. Przekształcenia trwale będą częściowo mogły zostać zniwelowane poprzez rekultywację terenu, po zakończeniu eksploatacji złoża. Projekty rekultywacji powinny określać jej kierunek i warunki jej przeprowadzenia.

Działalność obiektów produkcyjnych, usługowych i magazynowych na terenie terenów górniczych należy prowadzić przy zastosowaniu rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, ograniczających negatywne oddziaływania tych obiektów na otoczenie, a w szczególności na tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.

Oddziaływania emitowane do otoczenia w wyniku funkcjonowania ww. obiektów nie mogą powodować naruszenia standardów jakości środowiska w granicach terenów objętych zmianą studium oraz poza tymi granicami, jak również powodować przekroczenia dopuszczalnych stężeń/natężeń czynników uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi.

XI. JAKOŚĆ POWIETRZA NA OBSZARZE GMINY

W granicach obszaru gminy nie prowadzono badań monitoringowych stanu jakości powietrza. Badania jakościowe dokonywane są natomiast na poziomie regionalnym, w odniesieniu do podziału województwa warmińsko-mazurskiego na trzy strefy: 1) miasto Olsztyn, 2) miasto Elbląg, 3) strefa warmińsko-mazurska. Obszar gminy Lidzbark Warmiński znajduje się w strefie warmińsko-mazurskiej, jednak w jego graniach i w jego najbliższym otoczeniu nie znajdowały się punkty sieci monitoringu regionalnego jakości powietrza. W każdej z ww. stref przeprowadzono ocenę jakości powietrza uwzględniając wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031). Ocenę przeprowadzono oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi, dla substancji: benzen, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, ozon, tlenek węgla, pył PM_{10} , pył $PM_{2,5}$ oraz kadm, nikiel, ołów, arsen i benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM_{10} ;
- ze względu na ochronę roślin dla substancji: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon.

Wyniki pomiarów jakości powietrza w strefach województwa warmińsko-mazurskiego, za 2013 rok, przedstawiają się następująco:

- stężenia zanieczyszczeń: SO_2 , O_3 , NO_2/NO_x , CO, pyłu $PM_{2,5}$, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyle PM_{10} ze względu na ochronę zdrowia i roślin nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych i docelowych

- określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1031). Wystąpiły przekroczenia wartości celu długoterminowego dla ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i roślin. Stężenia metali w pyłe od kilku lat mieszczą się poniżej dolnych progów oszacowania określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz. 1032),
- w 2013 roku wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ w każdej z trzech stref,
- główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach.

Należy podkreślić, że ocena jakości powietrza dotyczy całościowo danej strefy, ma zatem wymiar regionalny i nie świadczy bezpośrednio o jakości powietrza na obszarze gminy. Dodatkowo, przekroczenia norm określonych dla poszczególnych poziomów substancji w powietrzu odnotowane były poza granicami obszaru gminy.

1. GŁÓWNE ŹRÓDŁA EMISJI DO ATMOSFERY

W strukturze zużycia paliw, które są przeznaczone na spalanie energetyczne zdecydowanie dominuje węgiel kamienny. Jest on podstawowym paliwem, stosowanym na terenie gminy Lidzbark Warmiński. Łączne zużycie poszczególnych rodzajów paliw, obliczone dla wszystkich przedsiębiorstw składających kwartalne informacje o zakresie korzystania ze środowiska, dla gminy Lidzbark Warmiński 2018 r., zostało przedstawione w niżej zamieszczonej tabeli (źródło – Urząd Marszałkowski w Elblągu + dane własne uzyskane z gmin).

Tabela 8. Spalanie energetyczne poszczególnych rodzajów paliw na terenie gminy w 2002 roku.

L.p.	Gmina	Węgiel kamienny [tys. Mg]	Olej opałowy [tys. Mg]	Gaz [mln. m ³]	Biomasa [tys. Mg]
1	Gm. Lidzbark Warmiński	0,227	0,030	0,002	0,000

Powyższa tabela uwidacznia fakt, iż na terenie gminy Lidzbark Warmiński utrzymuje się niekorzystna struktura zużycia paliw, polegająca na zdominowaniu energetyki cieplnej przez węgiel kamienny. Natomiast, jak dotychczas, udział paliw odnawialnych jest znikomy.

Do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń powietrza w obszarze zmiany studium zalicza się emisję związaną z ruchem pojazdów silnikowych (ruch po drogach, ruch w obrębie toru motocrossowego) oraz emisję związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Na obszarze gminy nie występują uciążliwe dla powietrza zakłady produkcyjne. Ponadto, z racji odbywającej się tu produkcji rolniczej, może dochodzić do zanieczyszczeń powietrza w postaci wytwarzania gazów złośliwych (odorów). Źródłami odorów są czynności związane z: hodowlą zwierząt, chemizacją rolnictwa, funkcjonowaniem szamb.

4. HAŁAS I KLIMAT

Hałas jest każdym niepożądanym, nieprzyjemnym, dokuczliwym, uciążliwym, szkodliwym wrażeniem dźwiękowym odbieranym przez ludzki organ słuchu. Długotrwała ekspozycja na ponadnormatywny hałas ma negatywny wpływ na pracę całego organizmu. Zaburza funkcjonowanie układu nerwowego, sercowo-

naczyniowego, oddechowego, pokarmowego i przyczynia się tym samym do nieprawidłowego funkcjonowania wielu narządów. Najbardziej destrukcyjnie działa hałas odczuwany w porze nocnej. W polskim prawie funkcjonują przepisy określające wartości dopuszczalne hałasu w środowisku w zależności od zagospodarowania przestrzennego danego terenu. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112) zawiera normy akustyczne w odniesieniu do jednej doby wskaźniki $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$ oraz w odniesieniu do roku □ wskaźniki $LDWN$ i LN .

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej B Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ² c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³	68	60	55	45

Objaśnienia: 1 Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i linii kolejowych. 2 W przypadku niewykorzystania tych terenów, zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

3 Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Wskaźniki krótkookresowe mają zastosowanie przy ustalaniu i kontroli warunków korzystania ze środowiska, natomiast długookresowe jako element długofalowej polityki ochrony przed hałasem wykorzystywane są m. in. przy sporządzaniu strategicznych map hałasu. Nadmierny hałas w środowisku jest zjawiskiem coraz powszechniejszym i dotyka mieszkańców dużych jak i małych miejscowości. Dlatego tak ważne jest, w pierwszej kolejności rozpoznanie klimatu akustycznego, a następnie podjęcie działań zmierzających do ochrony przed nadmiernym hałasem. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie w na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zawarł niezbędne dane w opracowaniu: "Ocena Stanu Akustycznego Środowiska w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2021 roku"

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A [dB]			
	Drogi lub linie kolejowe ¹		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy w roku	LDWN przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	LN przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy w roku
a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²	70	65	55	45

Objaśnienia:

1 Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i linii kolejowych.

2 Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

1. HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Hałas drogowy

W województwie warmińsko-mazurskim na klimat akustyczny największy wpływ ma hałas komunikacyjny. Na obszarze województwa krzyżują się arterie komunikacyjne o przebiegu międzynarodowym. Droga krajowa nr 7 jest częścią europejskiej trasy E77, a trasa E28 pokrywa się z drogą ekspresową S22 biegnącą od Elbląga do przejścia granicznego w Grzechotkach. Największe natężenie ruchu ma miejsce na drogach krajowych w kierunku Trójmiasta, przejść granicznych w Bezledach, Gronowie, Grzechotkach, Gołdapi oraz w kierunku wschodniej granicy państwa. Największą uciążliwość akustyczną stanowi tranzyt ciężarowy na trasach komunikacyjnych w obrębie miast i w pobliżu zabudowań mieszkalnych. W 2021 roku przeprowadzono w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badania hałasu komunikacyjnego w trzech miejscowościach: Ełk, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński. Pomiary wykonano łącznie w 13 lokalizacjach po 5 w Ełku i Kętrzynie oraz 3 w Lidzbarku Warmińskim (tabela 3). Badania wykonano w oparciu o zapisy Programu wykonawczego monitoringu klimatu akustycznego na 2021 r. Celem badań było wyznaczenie poziomu długookresowego (średniorocznego) w jednym punkcie w każdej miejscowości i poziomów krótkookresowych (w odniesieniu do jednej doby) w pozostałych. Obserwacją akustyczną objęto jednorodne odcinki dróg najbardziej obciążone ruchem samochodowym w obszarach zabudowy jedno i wielorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej.

Lokalizacja punktów pomiarowych hałasu komunikacyjnego w 2021

Lokalizacja punktu pomiarowego			
Adres	długość geograficzna E	szerokość geograficzna N	klasyfikacja terenu zgodna z MPZP/faktycznym zagospodarowaniem
Ełk			
ul. 11 Listopada	22,333972	53,832167	tereny zabudowy jednorodzinnej
ul. Kajki	22,341389	53,833389	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Kilińskiego	22,358472	53,8145	tereny mieszkaniowo-usługowe
ul. Sikorskiego	22,342806	53,829667	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Wojska Polskiego	22,348694	53,819861	tereny zabudowy wielorodzinnej
Kętrzyn			
ul. Daszyńskiego	21,364417	54,079222	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Gdańska	21,356194	54,080444	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Sikorskiego	21,3665	54,080139	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Traugutta	21,376278	54,075889	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Wojska Polskiego	21,372692	54,083444	tereny zabudowy wielorodzinnej
Lidzbark Warmiński			
ul. Bartoszycka	20,597417	54,127583	tereny mieszkaniowo-usługowe
ul. Wiejska	20,574028	54,1235	tereny zabudowy wielorodzinnej
ul. Wyszyńskiego	20,585806	54,125806	tereny mieszkaniowo-usługowe

Długookresowy poziom hałasu w środowisku określa się za pomocą wskaźników LDWN i LN. Poziom dziennie-wieczorno-nocny LDWN wyznaczany jest w ciągu wszystkich dób roku z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru i pory nocy. Poziom nocny LN wyznaczany jest w ciągu wszystkich okresów nocnych w ciągu roku. Na potrzeby realizacji programu monitoringu hałasu komunikacyjnego poziomy LDWN i LN wyznaczono metodą uproszczoną na podstawie 8 dób pomiarowych z uwzględnieniem zmienności akustycznej w poszczególnych porach roku. W związku z tym pomiarami objęto:

- 2 doby w dni powszednie oraz 1 dobę weekendu w okresie wiosennym (w Kętrzynie sesję pomiarów wiosennych wykonano w okresie jesienno-zimowym),
- 2 doby w dni powszednie oraz 1 dobę weekendu w okresie jesiennym,
- 1 dobę powszednią oraz 1 dobę weekendu w okresie letnim.

Krótkookresowy poziom dźwięku określany jest za pomocą równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia -

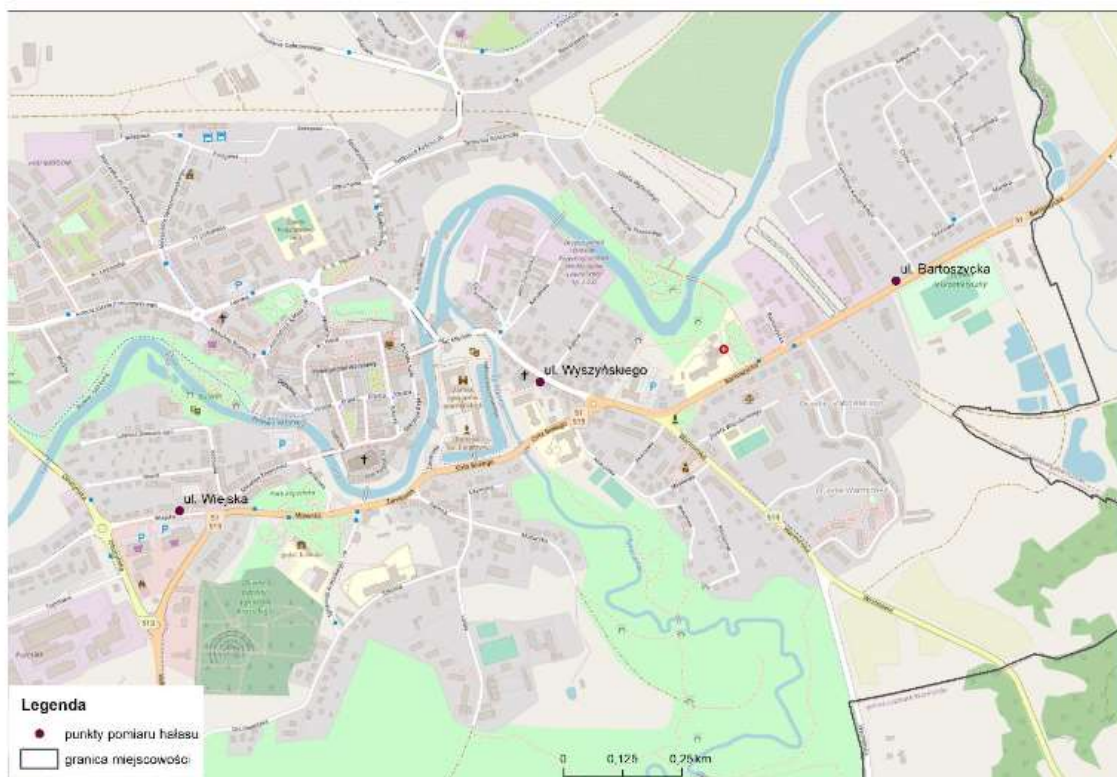
L_{AeqD} oraz równoważnego poziomu dźwięku dla pory nocy - L_{AeqN} . Oba parametry wyznacza się w oparciu o dobowe pomiary hałasu. Wszystkie pomiary wykonało Centralne Laboratorium Badawcze Oddział w Olsztynie metodą ciągłej rejestracji dźwięku dla potoku ruchu przekraczającego 300 poj/h lub metodą pojedynczych zdarzeń akustycznych w przypadku mniejszej liczby przejeżdżających pojazdów. Pomiary dźwięku we wszystkich punktach wykonano na wysokości 4 m nad poziomem terenu. Punkty pomiarowe usytuowane były na obszarach chronionych bądź ich granicy w bliskim sąsiedztwie tras komunikacyjnych.

Lidzbark Warmiński

Punkty pomiarowe hałasu drogowego zlokalizowano w miejscach o największym natężeniu ruchu kołowego (mapa 3). Łącznie pomiarami objęto 0,82 km jednorodnych części w granicach administracyjnych miasta. Poziomy krótkookresowe dźwięku najwyższe wartości osiągały przy ul. Wyszyńskiego. Hałas w tym punkcie przekraczał o 2,1 dB wartość dopuszczalną dla pory dnia.

W punkcie przy ul. Bartoszyckiej pomiar prowadzono w ciągu 5 dób obejmujących sezon letni i jesienno-zimowy. Pomiary rejestrowano w 3 przedziałach czasowych: dla pory dnia (między godziną 6.00 a 18.00) wieczoru (między godziną 18.00 a 22.00) i nocy (między godziną 22.00 a 6.00). Uśrednione poziomy dźwięku w poszczególnych czasach odniesienia nie odbiegały znacząco od siebie w przedziale wszystkich dób pomiarowych. Poziomy dźwięku w porze dnia i wieczoru nie przekraczały 65 dB. W porze nocnej wartości L_{AeqN} wynosiły od 55,7 dB do 57,9 dB. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego 56 dB w porze nocnej dotyczyło 3 dób pomiarowych.

Mapa 3. Lokalizacja punktów pomiaru hałasu w Lidzbarku Warmińskim w 2021 roku

Krótkookresowe poziomy hałas komunikacyjnego w Lidzbarku Warmińskim w 2021 roku

lokalizacja punktu	równoważny poziom dźwięku [dB]		wartość dopuszczalna [dB]		przekroczenie poziomu dopuszczalnego [dB]	
	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}	L _{AeqD}	L _{AeqN}
Lidzbark Warmiński ul. Wiejska	56.8	45.1	65	56	–	–
Lidzbark Warmiński ul. Wyszyńskiego	67.1	55	65	56	2.1	–

Poziom dźwięku w czasie odniesienia T w wybranym punkcie pomiarowym w Lidzbarku Warmińskim w 2021 roku

lokalizacja punktu	doba pomiarowa	równoważny poziom dźwięku dla czasu odniesienia T [dB]		
		dzień	wieczór	noc
Lidzbark Warmiński ul Bartoszycka	29.07.2021 30.07.2021	64.9	62	56.3
Lidzbark Warmiński ul Bartoszycka	31.07.2021 01.08.2021	62.8	61.6	57.2
Lidzbark Warmiński ul Bartoszycka	02.12.2021 03.12.2021	64.8	63.6	57.9
Lidzbark Warmiński ul Bartoszycka	04.12.2021 05.12.2021	64.8	62.4	55.7
Lidzbark Warmiński ul Bartoszycka	06.12.2021 07.12.2021	63.8	62.5	55.9

XII. WALORY PRZYRODNICZE OBSZARU GMINY

W wieloaspektowej ocenie wartości przyrodniczych wzięto pod uwagę głównie naturalność, różnorodność, komplementarność, unikatowość oraz wartość ochroniarską, rolę fitocenotyczną i wielkość analizowanego terenu. W porównaniu do całego obszaru gminy, gdzie występują obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, jeziora, wąwozy i rzeki, a także bujne tereny zalesione, obszar opracowania jest ubogi w walory przyrodnicze.

Naturalność: (zgodność roślinności rzeczywistej z potencjalną) na przedmiotowym obszarze mamy do czynienia z przekształceniami roślinności na powierzchni ok. 25%. (agrocenozy, na których zaniechano produkcję rolną i samoistnie rozpoczęła się sukcesja leśna).

Różnorodność: (określa stopień zróżnicowania biotopów i związanych z nimi zbiorowisk roślinnych) przedmiotowy obszar cechuje niski wskaźnik różnorodności biologicznej.

Komplementarność: (ocenie podlega układ przyrodniczy stanowiący pewną zamkniętą całość, a znajdujący się w stanie równowagi dynamicznej będącej wypadkową pomiędzy procesami rozwojów, a zaburzeniami tego procesu. Wysoką ocenę uzyskują pełnowartościowe użytki ekologiczne, rozległe kompleksy lasów mieszanych, większe śródpolne uroczyska leśne) obszar objęty analizą uzyskał średnią ocenę komplementarności.

Typowość: (najwyższą ocenę uzyskują obiekty, w których zachowały się rzadkie w skali kraju lub regionu zbiorowiska roślinne oraz zespoły zwierząt, wyrażające cechy typowe dla danego regionu) obszar objęty analizą uzyskał niską wysoką typowości.

Unikatowość: (wysoko oceniane są obiekty, w których zachowały się rzadkie w skali kraju lub regionu zbiorowiska roślinne i zespoły zwierząt o charakterze naturalnym) obszar objęty opracowaniem uzyskał niską ocenę unikatowości.

Wartość ochroniarska: (o wysokiej randze i znaczeniu obiektu świadczy jego przynależność do systemu obiektów i obszarów chronionych oraz obecność w nim bogatych populacji gatunków chronionych lub osobliwości florystycznych i faunistycznych regionu) obszar objęty opracowaniem uzyskał niską ocenę wartości ochroniarskiej (położenie w wśród Obszarów Ochronnych Krajobrazów, Obszarów Natura 2000).

Rola fizjocenotyczna: (wysoką ocenę uzyskują oazy biocenotyczne, wyspy i korytarze ekologiczne oraz obiekty spełniające funkcje środowiskowo ochronne) obszar objęty opracowaniem uzyskał niską ocenę fizjocenotyczną.

Jakość środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu opracowania należy ocenić jako niezadowalającą jednakże teren został przekształcony w wyniku działalności człowieka w różnym stopniu. Fakt, iż obszar opracowania leży w pobliżu przebiegu korytarza ekologicznego sprawia, że w dalszym ciągu posiada on wysoką zdolność do regeneracji i dobrą odporność na przekształcenia – co wyraża się w sukcesji terenów leśnych na tereny niezagospodarowane. Widoczna jest analogia gatunku samosiejek z drzewostanem występującym na granicy lasu. Zagrożenia o charakterze naturalnym w obrębie analizowanego obszaru nie występują.

W wyniku lokalizacji zabudowy będzie miała miejsce emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw z pojazdów mechanicznych, spływy zanieczyszczeń z powierzchni dróg do gleb, ruch samochodów powoduje uciążliwości związane z hałasem.

XIII. OKREŚLENIE UWARUNKOWAŃ EKOFIZJOGRAFICZNYCH

Teren objęty opracowaniem, z uwagi na dość ubogie warunki przyrodnicze, a także niską wartość krajobrazową i kulturową obszaru posiada dobre warunki do lokalizacji zabudowy.

Proponuje się wprowadzenie w zapisach ograniczeń właśnie ze względu na bliskie sąsiedztwo korytarza ekologicznego na tym obszarze. Należy zatem przestrzegać zakazów i nakazów wskazanych w aktach prawnych dotyczących korytarzy ekologicznych.

Analizując uwarunkowania ekofizjograficzne należy stwierdzić, że przedmiotowy teren korzystny do rozwoju funkcji mieszkaniowych. Jednak biorąc pod uwagę względy społeczne funkcje mieszkaniowe należy rozwijać w ograniczonym zakresie głównie w strefie istniejącej zabudowy. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna powinna być ekstensywna z dużymi działkami i ogrodami przydomowymi co spowoduje wzrost bioróżnorodności.

Zagospodarowanie terenu powinno być zgodne z zasadami określonymi dla poszczególnych obszarów chronionych. Ograniczenia prawne zagospodarowania przestrzennego związane są również z występowaniem dobrej jakości gleb.

1. OCENA ZGODNOŚCI AKTUALNEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA Z UWARUNKOWANAMI PRZYRODNICZYMI

Naturalna struktura środowiska przyrodniczego podlega zmianom w wyniku antropogenicznego przekształcenia terenu. Wyróżnia się ono na danym obszarze występowaniem typów pokrycia terenu takich jak:

- tereny zabudowy
- tereny komunikacyjne
- grunty orne
- łąki i pastwiska
- sady

- lasy liściaste
- zbiorowiska szuwarowe i bagienne
- cieki i zbiorniki wodne.

Główna presja wywierana na środowisko danego terenu związana jest z rolnictwem, zabudową zagrodową, mieszkaniową oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń i niedostatecznym, nieprawidłowym ich unieszkodliwianiu, a także ruchem głównych tras komunikacyjnych. Najmniej odporne na presję antropogeniczną są obszary hydrogeniczne, wody powierzchniowe, gleby oraz zbiorowiska leśne.

Obecne użytkowanie wiąże się z obecnością naturalnej i semi-naturalnej roślinności leśnej i roślinności synantropijnej, zwłaszcza ruderalnej. Roślinność terenów zabudowanych cechuje się swoistymi przekształceniami spowodowanymi danym użytkowaniem. We florze obszaru opracowania odnotowywane są zarówno gatunki typowo łąkowe jak i związane ze zbiorowiskami ruderalnymi, polami uprawnymi czy ugorami oraz zbiorowiskami leśnymi m.in.: *Tanacetum vulgare*, *Galium Album*, *Solidago virgaurea*, *Solidago Canadensis*, *Lupinus polyphyllus*, *Urtica Dioica*, *Rubus idaeus*, *Rumex thyrsiflorus*, *Anemone virginiana*, *Hypochaeris Radicata*, *Artemisia vulgaris*, *Achillea Millefolium*, *Chenopodium Album*, *Amelanchier Spicata*, *Matricaria Chamomillia*, *Tilia Cordata*, *Populus tremuloides*, *Picea Abies*, *Pinus Pinaster*, *Pinus Sylvestris*, *Sambucus racemose*, *Sorbus americana*, *Sambucus nigra*, *Quercus robur*. Nie należą one jednak do gatunków chronionych.

Przedmiotowy teren obejmuje swym zasięgiem tereny o względnej wrażliwości. Cechujące przedmiotowy teren obszary biologicznie czynne o strukturach wewnętrznych spójnych z cennymi przyrodniczo terenami leśnymi stanowią ważny element regionalnego systemu ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Wzmógłony ruch komunikacyjny, produkowane zanieczyszczenia, a także nie zawsze prawidłowa gospodarka rolna i leśna nieodczownie wpływają na stan i funkcjonowanie środowiska. Łatwa akumulacja zanieczyszczeń z terenów wyżej położonych charakteryzuje przede wszystkim tereny podmokłe i wody powierzchniowe stojące, które na wskazanym obszarze jednak nie występują. Zrzuty zanieczyszczeń płynnych z terenów zurbanizowanych nie pozostają bez negatywnego wpływu na stan jakościowy wód rzek.

Poniżej w tabeli zestawiono ocenę zgodności aktualnego użytkowania i zagospodarowania z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Tabela 10. Ocena zagospodarowania obszaru gminy z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Zakres problemowy oceny	Kryteria oceny	Klasyfikacja poszczególnych kryteriów umożliwiających zainwestowanie			
		Bardzo korzystne	Korzystne	Korzystne z ograniczeniami	Tereny niekorzystne
Ukształtowanie terenu	Typy morfologiczne	x			
	Spadki	x			
	Deniwelacje		x		
Warunki geologiczne	Powierzchniowa budowa geologiczna		x		

	Rodzaj warunków gruntowych			x	
Warunki wodne podłoża	Głębokość zalegania powierzchniowego poziomu wód gruntowych [m p.p.t.]			x	
Warunki klimatyczne	Jednostki poklimatyczne		x		
	Ekspozycje stoków	x			
Ukształtowanie terenu w tym zdolności pełnienia funkcji przyrodniczych (produkcja biomasy)	Grunty rolne			x	
	Klasy bonitacyjne			x	
	Kompleksy przydatności rolniczej			x	

W ochronie zasobów i jakości wód oraz gleb istotną rolę spełniają lasy. Przyczyniają się do wydłużenia drogi i czasu obiegu wody w zlewni i tym samym poprawiają stosunki wodne i polepszają jakość wód oraz pełnią funkcję glebochronną. Ważną rolę odgrywają też trwałe powierzchnie czynne z zadrzewieniami, których biofiltracyjna rola w spływie powierzchniowym jest nieodzowna. Występujące w obrębie terenu lasy charakteryzują się znacznym potencjałem florystycznym, faunistycznym, produkcji tlenu, regeneracji powietrza i retencji wody. W dużej mierze są zbiorowiskami powstałymi w wyniku sztucznych nasadzeń. Drzewostan często nie jest zgodny z siedliskiem (z potencjalnym zespołem leśnym), choć nie rzadko cechuje go większa naturalność zależności siedliskowych. Niestety w związku z prowadzoną gospodarką leśną nieuniknione są na obszarach leśnych przerzedzenia starodrzewów lub ich całkowite zanikanie w wyniku cięć drzewostanów o pożądanym wieku rębny.

Występujące na skrajach lasów zbiorowiska okrajkowe, jako strefy ekotonowe, odgrywają duże znaczenie ekologiczne. Szczególnie w zwiększaniu puli różnorodności biologicznej danego obszaru. Strefy kontaktowe zbiorowisk leśnych lub zaroślowych ze zbiorowiskami trawiastymi często stają się ostoją gatunków runa typowego dla naturalnego zbiorowiska leśnego. Spełniają zatem ważną rolę w procesach regeneracyjnych danych zbiorowisk drzewiastych. Zamieszkiwane przez gatunki roślin i zwierząt przywiązanych zasadniczo do jednego lub drugiego z sąsiadujących ze sobą ekosystemów, ale także swoistych dla tej strefy wykazują istotne bogactwo gatunkowe.

Mała zdolność do samooczyszczania, a także łatwa akumulacja zanieczyszczeń płynnych, pyłowych i gazowych z obszarów położonych wyżej wpływa na degradację mokradeł i gleb mułowo-torfowych w dnach zagłębień wytopiskowych. Degradację gleb organicznych przyspiesza nadmierne odwadnianie, którego skutkiem jest zmurszenie i pogorszenie właściwości retencyjnych.

Zadrzewione tereny, także wzdłuż cieków, na których nie stosuje się intensywnej gospodarki leśnej odgrywają kluczową rolę w łączeniu większych powierzchni leśnych odizolowanych od siebie. Dają one możliwość wędrówki zwierząt, które pomimo fizycznej możliwości posiadają behawioralne zahamowania

uniemożliwiające przemieszczanie się poprzez środowisko odmienne od tego, w którym dany gatunek żyje. Dodatkowo występujące tam stare, dziuplaste drzewa, drzewa chore, zamierające i martwe są siedliskiem życia wielu gatunków organizmów uzależniających swój byt od jego istnienia.

Wśród barier utrudniających działalność człowieka na przedmiotowym obszarze są strome stoki, obszary z wysokim poziomem wód gruntowych, które na tymże obszarze jednak nie występują.

Podstawową rolę w funkcjonowaniu przyrody na przedmiotowym obszarze pełni system wód powierzchniowych w postaci cieków, zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych, a także podmokłe obniżenia terenu. Szczególne znaczenie posiada roślinność leśna i zaroślowa zwłaszcza, gdy uwzględnimy jej nieduży udział w ogólnej powierzchni gminy. Ze względu na istotność w systemie ekologicznym, bioróżnorodności ważne jest, aby zachować dotychczasowe użytkowanie obszarów o ważnym znaczeniu przyrodniczym, a także kształtować działania rewaloryzacyjne (m.in. zalesianie stref źródliskowych cieków i obszarów wzdłuż ich koryt).

2. OCENA PRZYDATNOŚCI TERENU POD PROJEKTOWANĄ FUNKCJĘ

Uwarunkowania środowiska przyrodniczego (nakazy i zakazy wynikające z objęcia obszaru Naturą 2000 oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu) stanowiące przeszkodę dla realizacji m.in. funkcji osadniczej, usługowej, produkcyjnej lub infrastruktury technicznej czy terenów górniczych na wskazanym obszarze nie występują.

Potencjały środowiska danego obszaru służą głównie realizacji funkcji społeczno-gospodarczych takich jak: rolnicza, mieszkalna, rekreacyjna, leśna, usługi agroturystyczne, górniczej.

Niwelacja terenów wzniesień powierzchniowych zmienia warunki przyrodnicze, przyczyniając się w pierwszym rzędzie do degradacji powierzchni ziemi. Tworzenie zabudowy na terenach zadrzewionych, związane z usunięciem drzewostanu nie wpływa pozytywnie na stan ilościowy i jakościowy zasobów przyrodniczych. Istotne znaczenie w aspekcie jakości stanu środowiska ma stworzenie warunków do ochrony zasobów przyrodniczych i krajobrazowych poprzez wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w tym zakresie.

XIV. WSTĘPNA PROGNOZA DALESZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU

Obszar opracowania jest pod presją działalności człowieka głównie w zakresie:

- rolnictwa;
- terenów komunikacyjnych (drogi);
- gospodarki leśnej;
- infrastruktury technicznej (linie elektroenergetyczne);
- działalności melioracyjnej.

Przekształcenia środowiska w obrębie danego terenu sprowadziły się do:

- przeobrażeń powierzchni ziemi;
- degradacji pokrywy glebowej i roślinnej na terenach, na których odbywać się będzie wydobywanie kruszywa; utwardzone powierzchnie, trasy komunikacyjne;
- zmian krajobrazu poprzez wycinkę drzew;
- spadku urodzajności lub degradacji fizycznej i biologicznej gleb rolniczych w wyniku nieumiejętnego gospodarowania rolniczego (m.in. uprawy monokulturowe bez uwzględniania zasad zmianowania roślin, brak zmian w strukturze upraw, nieuwzględnianie w realizacji profilu produkcji rolnej

- naturalnych możliwości i predyspozycji terenu poprzez np. zamianę trwałych użytków zielonych na pola uprawne);
- modyfikacji litosfery i roślinności przez likwidację gospodarki leśnej;
 - zmian hydrologicznych wód podziemnych (obniżenie zwierciadła wód podziemnych);
 - oddziaływania zanieczyszczeń powietrza z emitorów powierzchniowych (zabudowa mieszkalna) i liniowych (trasy komunikacyjne), zanieczyszczeń gruntu i wód (punktowe i powierzchniowe spływy z terenów rolniczych i osiedli ludzkich, nielegalne składowanie odpadów);
 - oddziaływania na stan jakościowy i ilościowy wód powierzchniowych;
 - spadku jakości wód płynących, a przez to braku wód spełniających wymagania, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb łososiowatych i karpowatych w naturalnych warunkach;
 - przeciętnej jakości wód płynących (wg klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych: III klasa elementów biologicznych, klasa elementów fizykochemicznych poniżej stanu dobrego, stan ekologiczny umiarkowany).

Tendencja rozwoju funkcjonalnego terenu będzie wiązać się z zagospodarowaniem obszaru jako terenu górniczego. Możliwe zmiany w środowisku dotyczyć będą przekształceń rzeźby terenu, warunków topoklimatycznych, ilości i jakości wód powierzchniowych, zasięgu terenów hydrogeniczych, pokrywy roślinnej.

Wydobywanie kruszywa kształtować będzie znaczące zmiany w ukształtowaniu powierzchni i krajobrazie. Potencjalne działania wiązać będą się z obniżeniem wysokości względnych powierzchni terenu, przekształceniami i zniszczeniami profilu glebowego oraz przerwaniem procesu glebotwórczego, potencjalnym uruchomieniem procesów morfodyna-micznych (erozja, obrywy) i modyfikacją krajobrazu.

Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych o charakterze liniowym, punktowym i obszarowym, choć znikoma, wiązać się będzie ze spadkiem jakości powietrza, a tym samym wpływać na jakość bioklimatu. Nie bez wpływu na modyfikacje topoklimatu pozostaną przekształcenia rzeźby terenu i usuwanie roślinności, w tym głównie zadrzewień.

Jakość wód powierzchniowych, a także podziemnych (zwłaszcza gruntowych) może ulec dalszemu pogorszeniu pod wpływem spływu zanieczyszczeń z pojazdów mechanicznych do gleby. Wody podziemne znajdujące się pod warstwą osadów o słabej przepuszczalności są w niewielkim zagrożeniu bezpośredniego zanieczyszczenia. Zagrożenie to lokalnie niwelowane jest dodatkowo przez przewagę wód ascenzyjnych nad infiltracyjnym zasilaniem oraz odprowadzanie wód opadowych przez system rowów melioracyjnych. Niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych wzrasta w przypadku obecności warstw o znacznej przepuszczalności. Melioracje odwadniające tereny podmokłe przyspieszą procesy ich lądowacenia, zmniejszając tym samym zasięg ich występowania i funkcję retencyjną i powodując zmiany w obiegu hydrologicznym. Przekształcenia te będą miały znaczenie również w modyfikacji żyzności i jakości gleb, na które oddziałują również kumulujące się zanieczyszczenia pyłowe.

Czynnikiem wpływającym na zmiany ilości wód jest również krótki czas przebywania w systemie hydrogeologicznym wód I poziomu (do kilkunastu lat).

Prognozowane zmiany w pokrywie roślinnej dotyczą uszczuplania zasobów leśnych, zadrzewień jak i powstawania nowych nasadzeń (np. poprzez zalesianie gruntów rolnych o bardzo małym potencjale rolniczym; tworzenie zieleni w obrębie nowo powstałych zabudowań), sukcesji wtórnej na obszarach z zaniechanym użytkowaniem rolnym i innych zmian składu gatunkowego zbiorowisk wynikających ze zmiany sposobu użytkowania rolniczego lub zniszczeń w czasie realizacji zabudowy. Rozwiązania przyjęte w miejscowym planie ocenia się jako prośrodowiskowe. Dla zachowania szlaków migracyjnych nietoperzy w projekcie mpzp wprowadzono filar ochronny wyznaczony wzdłuż północnej i wschodniej granicy działki nr 277, dzięki któremu zastaną zachowane istniejące młode drzewa i krzewy umożliwiające przemieszczanie się nietoperzy. Ponad to projekt planu nakazuje zachowanie pasa podmokłej łąki i oczka wodnego ze stanowiskiem włosieniczka skąpopręcikowatego chronionego w Polsce; oznakowanie i zabezpieczenie mrowiska mrówki rudnicy; zabezpieczenie terenu kopalni od strony południowej (na odcinku podmokłej łąki) przed wnikaniem płazów na teren inwestycji.

XV. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Uwarunkowania ekofizjograficzne stanowią najważniejsze kryterium kształtowania środowiska przyrodniczego w ramach zagospodarowania przestrzennego. Przydatność terenu do zagospodarowania przestrzennego wiąże się z uwarunkowaniami przyrodniczo-środowiskowymi, które można skategoryzować jako:

- fizjograficzne (wynikające z warunków geologicznych, rzeźby i spadków terenu, stosunków wodnych i klimatu lokalnego);
- krajobrazowe (związane z przewidywanym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na krajobraz);
- ekologiczne (wynikające z funkcjonowania systemów przyrodniczo aktywnych warunkujących utrzymanie względnej równowagi ekologicznej oraz z występowania wartościowych struktur przyrodniczych, rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów);
- sozologiczne (wynikające ze stanu antropogenicznego obciążenia środowiska w zakresie jego przekształceń oraz z prognozowanego oddziaływania planowanych inwestycji);
- zasobowo-użytkowe (wynikające z potencjału środowiska przyrodniczego w zakresie zaspokojenia potrzeb społeczno-gospodarczych, zwłaszcza pod względem zaopatrzenia w wodę, żywność i surowce oraz w zakresie zdrowia i rekreacji);
- prawne (wynikające z występowania prawnych form ochrony przyrody i krajobrazu i prawnych form ochrony zasobów przyrody - ochrona gleb, wód).

W ocenie warunków przyrodniczych danego terenu dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględniono rodzaj utworów powierzchniowych, spadki terenu, warunki hydrologiczne, warunki topoklimatyczne, rodzaj szaty roślinnej, system ochrony przyrody, zagrożenia środowiska przyrodniczego.

Wskazania ekofizjograficzne formułowane dla potrzeb przyszłych zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych, uwzględniają:

- określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju różnych funkcji użytkowych (mieszkaniowej, przemysłowej, wypoczynkowo-rekreacyjnej, rolniczej, leśnej itp.);
- wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia

prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej;

- określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

W zamierzeniu ustawodawcy wyżej wymienione wskazania są związane z planowaniem przestrzennym na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zwracamy jednak uwagę, że opisane poniżej uwarunkowania powinny i mogą być brane pod uwagę również przy sporządzaniu różnego rodzaju planów i strategii sektorowych na szczeblu gminnym i regionalnym, przy planowaniu zamierzeń inwestycyjnych, a w szczególności przy sporządzaniu raportów oddziaływania na środowisko oraz przy przeprowadzaniu strategicznych ocen oddziaływania na środowisko studiów, planów i programów.

XVI. PODSUMOWANIE

W sytuacji znacznej presji na środowisko przyrodnicze istotne jest kształtowanie przestrzeni uwzględniające zachowanie i pielęgnowanie względnie naturalnych, tym samym stabilnych systemów przyrodniczych. Ekosystemy te w mozaice z układami antropogenicznymi osłabiają wpływ czynników szkodliwych, umożliwiają zachowanie różnorodności gatunkowej i potencjału siedlisk, migrację zwierząt i roślin. Racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych i zachowanie warunków do ich odtworzenia, a przy tym zapewnienie społeczeństwu bezpieczeństwa ekologicznego wpisuje się w zasadę zrównoważonego rozwoju, którą należy uwzględniać w planowaniu przestrzennym funkcji użytkowych.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań przyrodniczych i zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego obszaru i jego otoczenia pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- Uwarunkowania przestrzenno-przyrodnicze określają przeznaczenie terenu m. in. w zakresie pełnienia funkcji górniczej, leśnej i ochronnej (przyrodniczej) z możliwością realizacji ekstensywnego rolnictwa oraz zagospodarowania związanego z funkcjonowaniem jednostek osadniczych.
- Warunki klimatyczne regionu należą do bardzo korzystnych dla potrzeb rolnictwa, osadnictwa czy turystyki.
- Gleby kwalifikujące się do gruntów marginalnych wymagają zagospodarowania poprzez trwałe zadarnianie (użytki zielone) lub zalesianie.
- Działalność człowieka ograniczona jest uwarunkowaniami środowiska takimi jak: obligatoryjne funkcjonowanie lasów, wysoki poziom wód gruntowych, spadki terenu (powyżej 10%), a także ograniczeniami prawnymi dotyczącymi ochrony zasobów przyrody.
- Antropogeniczne przekształcenia środowiska dotyczą terenów leśnych, upraw rolniczych, zanieczyszczenia wód powierzchniowych, powietrza i gleby, działań hydrotechnicznych.
- Tereny skalsyfikowane jako korytarze ekologiczne mają ogromne znaczenie ekologiczne stanowią, poprzez obecność licznych siedlisk atrakcyjnych dla fauny, miejsce żerowania, odpoczynku oraz bytowania zwierząt, o ciągłości środowiska przyrodniczego.
- Gospodarka wodno-ściekowa terenu powinna uwzględniać retencjonowanie i podczyszczanie wód opadowych z ich ponownym wykorzystaniem, odprowadzanie ścieków socjalno-bytowych do szczelnego, wybieralnego zbiornika bądź do oczyszczalni ścieków.

- Warunki lokalizacji i rozwiązania konstrukcyjne dla planowanych inwestycji powinny być ustalone indywidualnie na podstawie odpowiednich specjalistycznych badań.
- Użytkowanie terenów na mocy ustawy o ochronie przyrody wiąże się ze zrównoważonym korzystaniem z zasobów przyrodniczych. Oddziaływanie wynikające z realizacji przeznaczenia terenu ustalonego nie może w odniesieniu do hałasu, zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby itp. przekroczyć wielkości dopuszczalnych określonych w przepisach szczególnych.
- Zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024, poz. 54 z późn. zm.) nowo zbudowany obiekt budowlany, nie może być oddany do użytkowania, jeżeli nie spełnia wymagań ochrony środowiska tj. wykonania wymaganych przepisami lub określonych w decyzjach administracyjnych środków technicznych chroniących środowisko; zastosowania odpowiednich rozwiązań technologicznych, wynikających z ustaw lub decyzji; uzyskania wymaganych decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska; dotrzymywania na etapie wymaganych prawem badań i sprawdzeń, wynikających z mocy prawa standardów emisyjnych oraz określonych w pozwoleniu warunków emisji.
- Odpady należy magazynować, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023, poz. 1586 z późn. zm.), w sposób selektywny.
- Tereny podmokłe ze zbiorowiskami roślinności torfowiskowej i łąkowej (o niekorzystnych warunkach geotechnicznych dla posadowienia obiektów), kompleksy leśne, cenne zbiorowiska roślinne poza lasami i bagnami, akweny wodne tworzące osnowę ekologiczną (pełniącą istotną rolę w skali zarówno lokalnej jak i regionalnej) wskazane są do zachowania i ochrony, z wykluczeniem realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- Lokalizacja planowanego na danym obszarze terenu górniczego jest problemowa ze względu na uwarunkowania, do których zaliczyć należy przede wszystkim położenie obszaru opracowania w bezpośrednim sąsiedztwie zwartego kompleksu leśnego (niewykluczona obecność cennych gatunków ptaków);
- W procedurze oceny ryzyka przyrodniczego istotne jest, by na terenie lokalizacji terenu górniczego dokonać szczegółowej inwentaryzacji ekosystemów, które mogą zostać uszkodzone czasowo lub całkowicie podczas prac wykopaliskowych, a także inwentaryzacji ornitologicznej. Szczególną uwagę należy zwrócić na stanowiska gatunków roślin chronionych oraz siedliska życia gatunków zwierząt chronionych (w tym będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i posiadających znaczenie priorytetowe) w ich sąsiedztwie w granicach potencjalnego oddziaływania.
- W zagospodarowaniu przestrzennym należy respektować zasadę prewencji i przezorności w myśl art. 6 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.).

XVII. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU PRZY DOTYCHCZASOWYM UŻYTKOWANIU (WARIANT ZEROWY).

Brak planu zagospodarowania przestrzennego skutkować będzie dla terenów nieposiadających m.p.z.p., koniecznością zastosowania innych procedur - decyzje o warunkach zabudowy. Procedury te w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają problemy związane z kształtowaniem i ochroną środowiska przyrodniczego.

Brak planu zagospodarowania przestrzennego, może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz nasilenia konfliktów pomiędzy potrzebami ochronnymi, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne dla omawianego obszaru wydaje się być zaniechanie działań w zakresie min. wprowadzenia ładu przestrzennego oraz systemów infrastruktury. Nie podejmowanie działań związanych z kompleksowym zagospodarowaniem terenu jak również nie dostosowywanie do obecnych wymogów jest złym rozwiązaniem dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi jak również dla środowiska. Przedstawiony projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż Warmiński przedstawia istniejące wartości przyrodnicze i kulturowe oraz przewiduje rozwój przy uwzględnieniu aktualnego stanu środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego.

W przypadku braku realizacji miejscowego planu oczekiwać możemy pewnych zmian w funkcjonowaniu środowiska. Założenia mpzp mają na celu generalną poprawę stanu środowiska i pozytywny wpływ na zdrowie człowieka. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji mpzp to:

- ✓ dysproporcja i chaos w zagospodarowaniu,
- ✓ zakłócenie uporządkowania krajobrazu historycznego i kulturowego gminy, w tym pogorszenie jego poszczególnych komponentów,
- ✓ brak lub niewłaściwe, niezgodne z zasadami ochrony środowiska, zagospodarowanie terenów,
- ✓ zubożenie różnorodności biologicznej poprzez nadmierną antropopresję na terenach, na których spodziewać możemy się występowania gatunków cennych, w tym chronionych,
- ✓ zubożenie pozostałych zasobów środowiska naturalnego,
- ✓ degradacja gleb dobrej jakości na skutek wprowadzania nowych terenów górniczych bez sformułowania ustaleń w ich funkcjonowaniu w przestrzeni,
- ✓ wzrost zanieczyszczenia wód i gleby z terenów wydobywania kruszywa.

XVIII. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI W OBRĘBIE ROGÓŻ.

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko. Głównym założeniem zmiany obowiązującego planu miejscowego jest stworzenie warunków dla dalszej eksploatacji złoża piasku i żwiru. Na terenie oznaczonym symbolem 1G i 2G wprowadza się możliwość wykonywania prac ziemnych umożliwiających wydobywanie złoża z głębiej położonych warstw – zdejmowania nadkładu skały płonnej. Zmiana ta nie oznacza poszerzenia obszaru górniczego. Złoże w dalszym ciągu wydobywane będzie wyłącznie na terenie oznaczonym w obowiązującym planie miejscowym symbolem 1G i 2G (obszar górniczy – teren powierzchniowej eksploatacji złoża). Utrzymuje się ustalenia w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, a także sposobów minimalizowania niekorzystnych oddziaływań kopalni na środowisko. Ustalenia te zostały sformułowane w obowiązującym planie miejscowym. Sposób eksploatacji złoża oraz warunki zamknięcia kopalni po zakończeniu wydobywania określają odrębne dokumenty. Na rysunku obowiązującego planu miejscowego wskazuje się zasięg występowania udokumentowanego złoża, a także granice obszaru i terenu górniczego. W planie miejscowym przyjęto rozwiązania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań mogących pojawić się w trakcie użytkowania terenów. Wprowadza się

zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na stan przyrody obszarów chronionych. Ustalenie to nie dotyczy również terenów eksploatacji górniczej terenów PG. Działalność kopalni poddana była procedurze oceny wpływu na środowisko. W Decyzji Środowiskowej OŚN.6220.17.2021.SM z 2021 r. wykonano określono, iż planowane przedsięwzięcie polegało będzie na wydobywaniu piasków ze żwiru ze złoża Rogóż udokumentowanego w granicach działek nr 277 i 283/4 na terenie gminy Lidzbark Warmiński. Łączna powierzchnia ww. działek wynosi 4,5402 ha. Planowane wydobywanie kruszywa w ciągu miesiąca wyniesie maksymalnie 30 000 Mg. Wyliczone zasoby operatywne złoża wynoszą 419,51 tys. ton.

Wykop udostępniający złoża zostanie eksploatowany na działkach nr 283/4 i 277 od s drogi gruntowej (działka nr 349/1). Wykonanie wkopu zostanie poprzedzone zdjęciem zalegającego nadkładu. Na etapie realizacji przedsięwzięcia nie przewiduje się ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza. Emisja będzie powstawała głównie z prac przygotowawczych związanych z ruchem pojazdów po terenie inwestycji oraz zapyleniem związanym ze zdjęciem nadkładu. Będzie to przede wszystkim emisja (niezorganizowana) pyłów oraz substancji powstałych w wyniku spalania paliw w silnikach pojazdów pracujących na danym terenie. Emisja na etapie realizacji związana jest z mniejszą intensywnością prowadzonych procesów.

W wyniku eksploatacji inwestycji powstawać będą zanieczyszczenia powietrza związane głównie ze spalaniem paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących przy wydobywaniu, przeróbce kopaliny i transporcie kopaliny oraz pyły unoszone w wyniku wydobywania i manipulacji kopaliną. Przeprowadzona i przedstawiona w raporcie analiza wykazała, że prace przygotowawcze oraz eksploatacja, nie będą negatywnie oddziaływać na środowisko pod względem zanieczyszczenia powietrza. Nadkład należy zdejmować sukcesywnie z wyznaczonego fragmentu złoża w miarę postępu robót wydobywczych, co zapobiegnie zbyt szerokiemu frontowi prowadzonych prac, a tym samym przyczyni się do zmniejszenia obszaru występowania potencjalnej emisji niezorganizowanej pyłu i spalin samochodowych. Obecność pyłów w powietrzu ograniczy się do terenu w najbliższym sąsiedztwie wyrobiska oraz składowisk nadkładu. Będzie to emisja niezorganizowana, a jej uciążliwość uzależniona będzie od intensywności procesu wydobywania i warunków pogodowych. W celu jej ograniczenia należy minimalizować ilość składowanego surowca po wydobywaniu. Przy przyjętych do analizy założeniach nie stwierdzono ponadnormatywnej uciążliwości projektowanej inwestycji spowodowanej emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Emisja hałasu w fazie realizacji związana będzie z pracami przygotowawczymi terenu pod eksploatację złoża oraz z wydobywaniem kopaliny ze złoża. Prace przygotowawcze oraz rekultywacyjne prowadzone będą wyłącznie w czasie dnia, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00. Źródłem emisji hałasu do środowiska będą maszyny budowlane m.in. spycharko-równiarka, koparko-ładowarka, przesiewacz oraz transport samochodowy. Źródła hałasu będą się stopniowo przesuwawać wraz z postępującą eksploatacją złoża kopalni. Na terenie złoża przewiduje się pracę: koparko-ładowarki maksymalnie do 8 godzin dziennie oraz przesiewacza mobilnego maksymalnie do 6 godzin dziennie. Zakłada się pracę kopalni 5 dni w tygodniu, maksymalnie 16 godzin dziennie (efektywnie do 12 h pracy) w porze 6:00-22:00. Prace wydobywcze, przeróbcze oraz związane z wywozem kopaliny nie będą prowadzone w porze nocy, tj. w godzinach 22:00 — 6:00. Eksploatacja będzie prowadzona maksymalnie przez

okres 10 m-cy w roku. Hałas z kopalni będzie tłumiony poprzez usytuowanie sprzętu wydobywczego na poziomie roboczym wyrobiska, kilka metrów poniżej powierzchni okolicznego terenu. W miarę postępu prac, powstałe wyrobiska będą stanowiły dodatkowe naturalne osłony akustyczne. Ponadto eksploatacja złoża zostanie rozpoczęta od strony działki nr 349/1 wówczas front eksploatacyjny będzie przemieszczał się w kierunku północno zachodnim i południowo - wschodnim (dz. 283/4) oraz północnym i południowo — wschodnim co będzie miało istotny wpływ na ograniczenie możliwych do wystąpienia uciążliwości na kierunku najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Przeprowadzona analiza rozprzestrzeniania się hałasu wykazała, że eksploatacja złoża nie będzie powodowała ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego na terenach objętych ochroną. Przewidywane poziomy hałasu są niższe od wartości dopuszczalnej dla pory dnia. Izofony dopuszczalne dla przyjętych wartości normowych dla pory dnia 55 dB(A), swoim zasięgiem nie obejmują terenów objętych ochroną akustyczną.

Na terenie inwestycji posadowiona zostanie przenośna toaleta typu TOI-TOI, której zawartość usuwana będzie przez uprawnione podmioty. Woda do celów technologicznych nie będzie zużywana. Na etapie eksploatacji złoża będzie istniało zapotrzebowanie na wodę pitną dla pracowników obsługi sprzętu, która będzie dostarczana w butelkach. Nie będą powstawały ścieki technologiczne. Serwisowanie maszyn oraz samochodów transportujących kruszywo będzie odbywać się poza terenem planowanej inwestycji. Przy przyjętym sposobie eksploatacji, przedmiotowa inwestycja nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska wodno—gruntowego.

Powstające w trakcie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia odpady gromadzić należy w sposób selektywny, a następnie przekazywać specjalistycznym firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Przy prawidłowo prowadzonej gospodarce odpadami na terenie projektowanej inwestycji nie powinno wystąpić niebezpieczeństwo skażenia powierzchni ziemi i wody.

Ocenia się, że zapisy planu miejscowego są zgodne z podstawowymi ustaleniami zawartymi w dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Lidzbark Warmiński” w zakresie ochrony środowiska, krajobrazu oraz zdrowia i życia ludzi. Zapisy są w zgodne z wnioskami płynącymi z opracowania ekofizjograficznego. Opisane powyżej rozwiązania w zakresie ochrony środowiska uznaje się za skuteczne i zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska.

XIX. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIE TERENÓW

Analizując projektowane przeznaczenie terenów, a szczególnie przeznaczenia dla terenu górniczego i działalności przemysłowej można prognozować wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- niekorzystnych przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu.

Za szczególnie istotne należy uznać oddziaływania na środowisko prowadzące do:

- ✓ zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i uszczuplenie przestrzeni rolno - leśnej w związku z przeznaczeniem części gruntów pod zabudowę kubaturową i utwardzone ciągi komunikacyjne,

- ✓ zagrożenia obniżeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz naruszeniem harmonii otoczenia, poprzez funkcjonowanie terenu górniczego,
- ✓ zmian w środowisku roślinnym wyrażające się m.in. w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków synantropijnych (obcych) na terenie zajęтым pod wydobywanie piasku i żwiru,
- ✓ zwiększenia wielkości i powiększenie obszarów emisji wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń pochodzących z urządzeń technologicznych,
- ✓ powstawania dodatkowego miejsca wytwarzania ścieków w rejonie wydobywania piasku i żwiru,
- ✓ poszerzenie terenów górniczych może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza na terenach dopuszczonego wykorzystania indywidualnych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej oraz w rejonach o podwyższonym poziomie wód gruntowych, zagrożonych podtapianiem,
- ✓ wzrostu poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu - w rejonach występowania działalności produkcyjnej i usługowej oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

XX. ZABUDOWA MIESZKANIOWA, USŁUGOWA, PRODUKCYJNA

Projekt mpzp nie przewiduje wprowadzenia nowej zabudowy. Na wskazanym terenie przywdziana jest eksploatacja terenu górniczego piaski u żwiru. spowoduje przekształcenia powierzchni ziemi i powstanie wyrobiska, likwidacja pokrywy glebowej, ubytek terenów biologicznie czynnych, niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych nieczystościami biologicznymi. Zmiany związane z realizacją

Funkcjonowanie planowanego terenu górniczego spowoduje zwiększenie emisji niskiej, powstającej ze spalania paliw konwencjonalnych. Prognozuje się, iż wzrost natężenia zanieczyszczeń będzie następował głównie w okresie od wiosny do jesieni.

XXI. BUDOWA I MODERNIZACJA SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wydobycie piasku i żwiru jest ściśle związane z komunikacją i infrastrukturą techniczną oraz unieszkodliwiania ścieków i odpadów stałych. Realizacja komunikacji drogowej, sieci i urządzeń infrastruktury wiąże się z następującymi zmianami w środowisku:

- ✓ ingerencja w budowę geologiczną poprzez wykonanie wykopów i nasypów,
- ✓ przekształcenia powierzchni ziemi,
- ✓ likwidacja pokrywy glebowej pod realizowanymi drogami,
- ✓ ubytek terenów biologicznie czynnych,
- ✓ trwałe usunięcie roślinności, przedzielenie ekosystemów,
- ✓ trwałe zmiany w krajobrazie,
- ✓ niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gleb substancjami ropopochodnymi,
- ✓ hałas i zanieczyszczenie powietrza.

XXII. OBSZARY LOKALIZOWANIA ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH

Na terenie opracowania nie przewiduje się lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych.

XXIII. OBSZARY LOKALIZOWANIA ELEKTROWNI WIOTROWYCH

Na terenie opracowania nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych.

XXIV. PROGNOZOWANE SKUTKI WPŁYWU REALIZACJI MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu omawianego dokumentu na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji

zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

1. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚĆ

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływanie na szatę roślinną i świat zwierzęcy. Teren zmiany planu jest całkowicie przeobrażony i pozbawiony wartości przyrodniczych. Poziom zróżnicowania biologicznego nie ulegnie zmianie. Po zakończeniu wydobywania złoża i zamknięciu kopalni nastąpi rekultywacja terenu. Obejmie ona obszar całej kopalni, a więc teren PG. Prace rekultywacyjne obejmą półki pomiędzy ścianami wyrobiska poeksploatacyjnego oraz dno wyrobiska poeksploatacyjnego oraz teren zwałowisk zewnętrznych nadkładu i przerostów złożowych o powierzchni ok. 9 ha. Rekultywacja prowadzona będzie sukcesywnie, po wyeksploatowaniu kolejnych partii złoża. Rekultywacja będzie miała kierunek leśny.

2. ODDZIAŁYWANIE NA GLEBY I POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Prace ziemne związane z wykopami obejmować będą teren już dotychczas przekształcony. Przekształcenia w morfologii obejmować będą prace inżynierskie polegające wyrównaniu terenów i utworzeniu nasypów z gruntów antropogenicznych. Zakres i charakter przekształceń znany będzie na etapie przygotowywania projektów budowlanych dotyczących poszczególnych inwestycji. Teren kopalni posiada silnie przekształconą rzeźbę. Dalsze zmiany związane będą z kontynuacją eksploatacji złoża dolomitu. W celu przygotowania złoża do wydobywania zdejmowany jest nakład z calizny. Gleba jest zbierana i składowana lub przekazywana gminie do zagospodarowania. Część zdjętej gleby może zostać wykorzystana do rekultywacji istniejących zwałowisk. Utwory skalne w postaci nadkładu, przerostów i zwietrzliny przemieszczane są spycharkami na pryzmy, a następnie ładowane koparką na samochody i przewożone na zwałowiska zewnętrzne. W wyniku eksploatacji złoża nastąpi pogłębienie i powiększenie wykopu (teren PG, a także okalające obszar górniczy). Wzrost rozmiarów poziomych wyrobiska będzie jednak niewielki. Wyrobisko ulegnie natomiast znacznemu pogłębieniu.

3. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Emisja zanieczyszczeń do atmosfery w dalszym ciągu związana będzie z działalnością kopalni. Emituje ona zanieczyszczenia pochodzące z prac strzałowych. W wyrobisku eksploatacyjnym powstaje lokalne zanieczyszczenie pyłem. Zasięg emisji ma charakter lokalny i określa się go na nie więcej niż 50 m od źródła emisji. Emisje te mają charakter niezorganizowany. Wielkość tej emisji może być uzależniona od skali eksploatacji, a także od czynników atmosferycznych. W zasięgu oddziaływania nie znajdują się żadne zabudowania mieszkalne - zapylenie nie stwarza więc uciążliwości dla okolicznych mieszkańców. Przy zastosowaniu zawartych w projekcie uchwały planu zaleceń, uznaje się, że oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinien wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych.

4. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT LOKALNY

Realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć modyfikująco na klimat lokalny. Oddziaływanie na klimat akustyczny Na terenie planu i w jego otoczeniu nie przewiduje się znaczącego zwiększenia uciążliwości związanych z hałasem. Źródłem hałasu w dalszym ciągu będą prace związane z pozyskiwaniem żwiru i piasku oraz transport samochodowy. Hałas generowany przez maszyny i samochody powstający w trakcie eksploatacji

wyrobiska zależny jest od sposobu pracy maszyn oraz warunków atmosferycznych. Zakłada się, że uciążliwości zamkną się w granicach terenu górniczego. Teren eksploatacji złoża znajduje się w bezpiecznej odległości od najbliższych zabudowań, tak więc emisja hałasu przemysłowego nie powinna wpłynąć na jakość klimatu akustycznego na terenach mieszkaniowych.

5. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Ocenia się, że wpływ działalności górniczej na warunki hydrograficzne jest niewielki. Ogranicza się on do zasilania wodami płynącymi z wyrobiska, głównie pochodzenia atmosferycznego. Wody te posiadają nie powodują ujemnych zmian chemizmu odbiornika powierzchniowego. Zawiesina mineralna sedymentuje samoczynnie w zbiorniku wewnątrz wyrobiska eksploatacyjnego. W planie miejscowym nie narusza się przebiegu cieku. Proces wydobywania kopaliny odbywa się bez użycia wody stąd zakład nie wytwarza ścieków przemysłowych. Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków sanitarnych systemem kanalizacji do oczyszczalni ścieków.

6. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Obszar planu, na którym odbywa się eksploatacja piasku i żwiru jest silnie przekształcony antropogenicznie. Kontynuacja działalności górniczej oznacza dalsze zmiany w rzeźbie terenu, co związane jest z pogłębieniem i poszerzeniem wyrobiska, a także gromadzeniem przerostów złożowych, skał występujących w przybierkach oraz odpadów przerobczych na składowisku zewnętrznym. Zmiany w krajobrazie obejmują również tereny przeznaczone pod tereny obiektów produkcji, składów i magazynów oraz zakładu przeróbki górniczej. Zakończenie wydobywania piasku i żwiru i zamknięcie kopalni oznaczać będzie przekształcenia w krajobrazie o pozytywnym charakterze. Teren zostanie zrekultywowany w kierunku leśnym. Na terenie nie występują budynki lub inne dobra materialne. W obrębie omawianego obszaru nie występują cenne obiekty objęte ochroną prawną.

7. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców gminy. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków działalności górniczej. Wydobywanie złóż będzie stymulować dalszy rozwój gospodarczy gminy poprzez pobudzenie przemysłu opartego o wykorzystanie kopalin. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terenu. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terenu.

XXV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Na podstawie zapisów w miejscowego planu można stwierdzić, iż działania przewidujące rozwój nie wskazują na możliwość jakiegokolwiek oddziaływania transgenicznego mogącego objąć większy obszar niż określony granicą opracowania. Wykluczone jest jakiekolwiek oddziaływanie poza granice Rzeczypospolitej Polskiej. Wszystkie prowadzone działania ze względu na swój charakter będą dotyczyły jedynie obszaru opracowania, a oddziaływanie poszczególnych elementów będzie miało przede wszystkim charakter lokalny i krótkoterminowy.

XXVI. WPLYW REALIZACJI PLANU NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBJĘTE SIECIĄ NATURA 2000

Na terenie opracowania nie występują prawne formy ochrony przyrody. Zamierzenia inwestycyjne planowanego przedsięwzięcia uwzględniają zagrożenia związane z sąsiedztwem korytarza ekologicznego, dla ich lepszego funkcjonowania w miejscowym planie wprowadzono zapisy prośrodowiskowe. Nie przewiduje się wpływu eksploatacji kruszywa na przedmiotowych terenach górniczych na obszary prawnie chronione, w tym także na obszary NATURA 2000.

XXVII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH W STOSUNKU DO PRZEWIDYWANYCH W MIEJSCOWYM PLANIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.

Przyjęte rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów przewidzianych w planie pozwalają na stwierdzenie, że w zakresie polityki przestrzennej rozwoju, zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia ciągłości struktur przyrodniczych. W niniejszym dokumencie nie przewidziano dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska przyrodniczego przewidywanych w opracowywanym miejscowym planie sposobów zagospodarowania i zainwestowania, gdyż plan odnosi się do najkorzystniejszych rozwiązań, które uwzględniają postęp technologiczny. Poniższe wnioski mają charakter ogólny:

- ❖ Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury.
- ❖ Wypełnienie wszystkich obowiązków podanych w ustaleniach planu oraz ich przestrzeganie przy realizacji ustaleń planu zminimalizuje skutki degradacji środowiska, a rekultywacja wyrobiska po wydobywaniu kruszywa odtworzy krajobraz.

XXVIII. STRESZCZENIE

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż. Celem prognozy jest określenie skutków wpływu realizacji projektu mpzp na środowisko, a także przedstawienie rozwiązań

eliminujących negatywne skutki tych ustaleń na poszczególne elementy środowiska. Niniejsza prognoza została opracowana na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”:

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem określającym sposób zagospodarowania terytorium danego obszaru, zawierający informacje o położeniu obszarów przeznaczonych pod zabudowę i inne funkcje, o układzie komunikacyjnym, terenów chronionych itp. Plan przyjmowany jest jako uchwała rady gminy i posiada rangę prawa miejscowego.

Teren objęty opracowaniem znajduje się we wschodniej części obrębu geodezyjnego Rogóż, w gminie Lidzbark Warmiński. Omawiana przestrzeń jest silnie przeobrażona antropogenicznie i zupełnie pozbawiona jest walorów przyrodniczych. Obecnie użytkowana jako teren górniczy na podstawie wydanej Decyzji Koncesyjnej GW.7422.15.2023 z dnia 17 kwietnia 2023 wydanej przez Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Celem planu miejscowego jest korekta przeznaczonego terenu związana z umożliwieniem prowadzenia eksploatacji złoża oraz rozszerzenie samej eksploatacji na terenie oznaczonym w mpzp jako 1G i 2G. Na terenie objętym przedmiotowym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajdują się grunty rolne klasy III oraz grunty leśne, sporządzenie dokumentu prawa miejscowego umożliwi dalszą eksploatację złoża. W projekcie planu miejscowego utrzymuje się działalność górniczą polegającą na wydobywaniu piasku i żwiru. Sposób eksploatacji złoża oraz warunki zamknięcia kopalni po zakończeniu wydobywania określają odrębne dokumenty. Stwarza się możliwość powiększenia przestrzeni przeznaczonej pod działalność przemysłową związaną z wydobywaniem złoża. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma przeszkód dla realizacji przewidzianego w planie zagospodarowania przedsięwzięcia. Kontynuacja działalności górniczej oznaczać będzie utrzymanie istniejących presji na środowisko w zakresie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń pyłowych do atmosfery. Rozwiązania przyjęte w miejscowym planie zostały ocenione jako prośrodowiskowe. Dla zachowania szlaków migracyjnych nietoperzy projekt mpzp wprowadza filar ochronny wyznaczony wzdłuż północnej i wschodniej granicy działki nr 277, z zachowaniem istniejących młodych drzew i krzewów w celu zminimalizowania potencjalnego negatywnego oddziaływania inwestycji na nietoperze. Ponad to projekt planu nakazuje:

- 1) zachowanie pasa podmokłej łąki i oczka wodnego ze stanowiskiem włosieniczka skąpopręcikowego;
- 2) oznakowanie i zabezpieczenie mrowiska mrówki rudnicy,
- 3) zabezpieczenie terenu kopalni od strony południowej, na odcinku podmokłej łąki, przed wnikaniem płazów na teren inwestycji.

Wydobycie złoża ma również istotne znaczenie gospodarcze, działalność górnicza przynosi bowiem zatrudnienie. Uciążliwości związane z wydobywaniem i wstępną obróbką złoża (hałas, emisja pyłów) nie powinny przekraczać granic terenu górniczego. Działalność górnicza prowadzona jest zgodnie z udzieloną koncesją na wydobywanie złoża i nie stoi w sprzeczności z przepisami ochrony środowiska. Nie ingeruje również z zasadami przyjętymi dla ochrony korytarza ekologicznego i nie powoduje negatywnego wpływu na niego. Po zamknięciu kopalni teren zostanie zrekultywowany w kierunku rekreacyjnym. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych w studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja zamierzeń inwestycyjnych na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kulturowe.

XXIX. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23.12.2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych ;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych;
- *Prawo i ochrona środowiska – prawne, ekonomiczne, ekologiczne i techniczne aspekty ochrony środowiska naturalnego*, Urszula Szymańska, Elżbieta Zębek, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2008;
- *Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko*, Katarzyna Juda-Rezler, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006;
- *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, Daniela Sołowiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992;
- *Zagrożenia i ochrona przed powodzią w planowaniu przestrzennym*, Krystyna Pawłowska, Krzysztof Słysz, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie, Kraków 2002;
- *Oceny oddziaływania na środowisko*, Krzysztof Nitko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2007;
- *Fizjografia urbanistyczna*, Adolf Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003;
- *Podstawy gleboznawstwa*, Saturnin Zawadzki, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2002;
- *Geneza, analiza i klasyfikacja gleb*, Andrzej Mocek, Stanisław Drzymala, Piotr Maszner, Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, Poznań 2004;
- *Parametry geotechniczne gruntów budowlanych oraz metody ich oznaczania*, Włodzimierz Kostrzewski, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001;
- *Atlas środowiska geograficznego Polski* Stefan Kozłowski, *Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski*, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa 1994;
- *Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski arkusz Lidzbark*;
- *Objaśnienia do mapy hydrologicznej Polski arkusz Lidzbark*;
- Eisenreich i wsp. *Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin*, DELTA , Warszawa;
- *Raport o stanie środowiska wojew. warmińsko-mazurskiego w 2021 roku*, WIOŚ w Olsztynie, Olsztyn 2022 r.;

1. Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.
2. Opracowanie ekofizjograficzne do Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.
3. Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200 000;
4. Mapa Geologiczna Polski w skali 1 : 500 000;
5. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000;
6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lidzbark Warmiński na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 Toruń 2020 r.;
7. Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Lidzbark Warmiński na lata 2004-207 z perspektywą na lata 2008 - 2011, kwiecień 2004 r.;
8. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Lidzbark Warmiński na lata 2016-2022,
9. Ocena Stanu Akustycznego Środowiska W Województwie Warmińsko-Mazurskim W 2021 Roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie, Olsztyn 2022.
10. Inwentaryzacja osuwisk oraz zasady i kryteria wyznaczania obszarów predysponowanych do występowania i rozwoju ruchów masowych w Polsce Pozakarpackiej. Kryteria wyznaczania lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.
11. Analizie map: (Hydrogeologicznej Polski w skali 1:200 000, Geologicznej Polski w skali 1 : 500 000, mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000) oraz obowiązującego prawa,
12. Analiz map (Hydrogeologicznej Polski w skali 1:200 000, Geologicznej Polski w skali 1 : 500 000, mapy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali 1: 500 000),
13. Seneta W., Dendrologia, PWN Warszawa, 1981;
14. Kondracki J., Polska Północno-Wschodnia, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972;
15. Klimaszewski M. Geomorfologia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1978;
16. Buchwald K. Kształtowanie krajobrazu a ochrona przyrody. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa 1975.

XXX. ZAŁĄCZNIKI

1. Uzgodnienie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie.
2. Uzgodnienie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.
3. Mapa prognozy oddziaływania na środowisko.

Elbląg, 24 lipca 2024 r.

WSTE.411.24.2024.MB

Wójt Gminy Lidzbark Warmiński
ul. Krasickiego 1
11-100 Lidzbark Warmiński

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) w związku z wnioskiem Wójta Gminy Lidzbark Warmiński znak: OŚN.6722.04.2024.SU z dnia 28 czerwca 2024 r. (data wpływu: 2 lipca 2024 r.).

Uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie Rogóż, który będzie realizowany w oparciu o uchwałę LIV/411/2024 Rady Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 31 lipca 2023 r., zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Przedmiotowy teren położony jest poza formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko musi uwzględnić wszystkie uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania terenu oraz zawierać ocenę wpływu ustaleń dokumentu na formy ochrony przyrody znajdujące się w obszarze jego oddziaływania.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu planu, wskazując na czym ma polegać zmiana funkcji terenu w stosunku do obecnego zagospodarowania. Prognoza powinna zawierać pełen zakres wymagań określony w przywołanym artykule. Jeśli którykolwiek z wymaganych punktów nie dotyczy opracowywanego dokumentu, należy w prognozie dokonać tzw. wypełnienia negatywnego z podaniem uzasadnienia.

Na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy określić skutki realizacji projektowanego dokumentu na wszystkie elementy środowiska. Przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne. W związku z powyższym w prognozie należy przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów prawnie chronionych.

Ponadto, w przedmiotowej prognozie, w zakresie analizy stanu środowiska należy:

- zinterpretować walory krajobrazowe i kulturowe obszaru;
- dokonać identyfikacji występowania gatunków fauny i flory, siedlisk przyrodniczych, korytarzy ekologicznych;
- dokonać analizy wpływu realizacji ustaleń dokumentu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków;
- dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone siedliska przyrodnicze, korytarze ekologiczne, trasy migracji zwierząt, ekosystemy wodne;

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo
ul. Wojska Polskiego, 82-300 Elbląg, tel. 55 237-45-17, fax: 55 237-45-80, sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

- dokonać identyfikacji terenów zadrzewionych i wykazać, czy realizacja postanowień planu będzie wiązała się z wycinką drzew lub krzewów (ilość drzew przeznaczonych do usunięcia, gatunek, wiek);
- określić jakość środowiska, zidentyfikować jego zagrożenia oraz źródła tych zagrożeń;
- ocenić potencjalne zagrożenia zanieczyszczeniami ropopochodnymi, zarówno na etapie realizacji postanowień planu, jak również na etapie eksploatacji obiektów i urządzeń;
- ocenić wpływ realizacji postanowień dokumentu na stan powietrza atmosferycznego;
- ocenić wpływ realizacji postanowień planu na klimat akustyczny.

W prognozie należy przedstawić wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, obejmującej teren objęty planem miejscowym. Przedłożone wyniki oraz analiza i prognoza wpływu ustaleń dokumentu na środowisko mogą być oparte na dostępnej dokumentacji, np. aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym, sporządzanym na potrzeby prac planistycznych (studium, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego). Opracowanie to powinno zostać wykonane na podstawie dostępnych danych literaturowych, wyników screeningu, a także innych badań terenowych, które zostały już wykonane na tym etapie, pod warunkiem, że opracowania te są aktualne.

Analizując wszystkie ww. kwestie należy uwzględnić oddziaływanie skumulowane przedmiotowego planu z innymi dokumentami planistycznymi oraz powiązania z innymi funkcjonującymi opracowaniami planistycznymi na różnych szczeblach (krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym). Podkreślić należy, że organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany zapewnić równoległe prowadzenie prac nad projektem planu oraz nad prognozą, której wyniki powinny na bieżąco wpływać na decyzje planistyczne, co pozwoli na przyjęcie właściwych rozwiązań oraz uniknięcie konfliktów społecznych w związku z prowadzonymi inwestycjami na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej.

Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. Prognoza powinna zawierać konkretne wnioski, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji planu.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku (...)*, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny przez osoby spełniające wymagania określone w art. 74a ust. 2 cytowanej ustawy.

Projekt niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga zaopiniowania w trybie art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w związku z art. 17 pkt 6 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.).

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE
Gabriela Kwapiszewska
Naczelnik Wydziału
Spraw Terenowych I

(podpisano kwalifikowalnym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat (za zwrotnym potwierdzeniem przez e-PUAP)
2. A/a

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
10-437 Olsztyn
Dworcowa 60

Olsztyn, 2024-07-24

Urząd Gminy w Lidzbarku Warmińskim
11-100 Lidzbark Warmiński
Krasickiego 1

WSTE.411.24.2024.MB

INFORMACJA

Wysłano z EZD PUW

Dot. wniosku Wójta Gminy Lidzbark Warmiński znak: OŚN.6722.04.2024.SU z dnia 28 czerwca 2024 r. (data wpływu: 2 lipca 2024 r.) w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie Rogóz

Załączniki:

1. Zakres prognozy MPZP Lidzbark Warmiński Rogóz -411.24.2024.pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2024-07-24T11:37:56.626Z

Podpis elektroniczny

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
ul. Orła Białego 6
11-100 Lidzbark Warmiński

ZNS.9022.3.7.2024

WPLYNĘŁO

URZĄD GMINY
LIDZBARK WARMIŃSKI

2024 -07- 08

L. dz. 30. 524/ 2024

Podpis

Lidzbark Warmiński, 08-07-2024 r.

Wójt Gminy
Lidzbark Warmiński
ul. Krasickiego 1
11-100 Lidzbark Warmiński

OPINIA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), art. 53 i art. 58 ust. 1, pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lidzbarku Warmińskim

po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy wniosku Urzędu Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 28 czerwca 2024 r. (wpłynęła 02 lipca 2024 r.) znak: OŚN.6722.04.2024.SU, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji (wynikających z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r.) wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż”.

uzgadnia

proponowany zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 28 czerwca 2024 r. (wpłynęło 02 lipca 2024 r.) znak: OŚN.6722.04.2024.SU, Urząd Gminy Lidzbark Warmiński zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji (wynikających z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r.) wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.

Do pisma dołączono Uchwałę Nr LIV/411/2023 Rady Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 31 lipca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński w obrębie geodezyjnym Rogóż.

Proponowany przez Wójta Gminy Lidzbark Warmiński pełny zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko wypełnia zakres informacji wymieniony w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.).

Decyzją GW.7422.15.2023 z dnia 17 kwietnia 2023 r. Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego udzielił koncesji na wydobywanie metodą odkrywkową kopalin ze złoża piasków ze żwirem „ROGÓŻ” oraz wyznaczył granice obszaru i terenu górniczego „ROGÓŻ – Pole A” o powierzchni 1,4999 ha oraz „ROGÓŻ – Pole B” o powierzchni 3,1664 ha.

Opracowanie przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z nowych potrzeb wynikających z kształtowania ładu przestrzennego na danym obszarze oraz zgodne jest ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lidzbark Warmiński.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lidzbarku Warmińskim prognoza o oddziaływaniu na środowisko sporządzona w zakresie wynikającym z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. pozwoli na ocenę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

Do wiadomości

1. Warmińsko-Mazurski

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Lidzbarku Warmińskim

mgr inż. Beata Funik-Góralewska

**Oświadczenie o posiadanych kwalifikacjach zawodowych
do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko**

Zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112. Wersja od: 25 lipca 2024 r. do: 31 grudnia 2025 r.*) składam oświadczenie, że spełniam wymagania ustawowe dotyczące kwalifikacji, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. Ustawy.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (Dz. U. 2024.1112 t.j.

Akt obowiązujący Wersja od: 25 lipca 2024 r. do: 31 grudnia 2025 r.

Dominik Rafał Mikiprowicz

